

S T R A T E G I J A
ZA REFORMU SEKTORA PRAVDE U BOSNI I HERCEGOVINI ZA
PERIOD OD 2014. DO 2018. GODINE

Sarajevo, maja 2015. godine

SADRŽAJ

U V O D.....	3
IZVRŠNI SAŽETAK.....	4
STRUKTURA SRSP U BIH.....	6
POGLAVLJE 1: UVOD U SRSP U BIH.....	7
POGLAVLJE 2: NAJVAŽNIJI POTICAJI ZA REFORMU.....	9
POGLAVLJE 3: OBLASTI REFORME U SEKTORU PRAVDE U BIH.....	13
POGLAVLJE 4: VIZIJA I DUGOROČNI PRIORITETI.....	14
POGLAVLJE 5: STRATEŠKI PROGRAMI I POKAZATELJI PROVOĐENJA.....	15
STRATEŠKA OBLAST 1: PRAVOSUĐE.....	16
1.1 Nezavisnost pravosuđa i usklađenost zakona i sudske prakse u BiH.....	16
1.2 Efikasnost i efektivnost pravosudnih institucija u BiH.....	19
1.3 Odgovornost i profesionalizam nosilaca pravosudnih funkcija u BiH.....	24
1.4 Otvorenost u radu pravosudnih institucija u BiH.....	26
STRATEŠKA OBLAST 2: IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH.....	28
2.1 Upravljanje sistemom za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.....	28
2.2 Unapređenje primjene alternativnih sankcija u BiH.....	31
2.3 Unapređenje primjene međunarodnih standarda u BiH.....	34
STRATEŠKA OBLAST 3: PRISTUP PRAVDI U BIH.....	36
3.1 Međunarodna pravna pomoć i saradnja.....	36
3.2 Besplatna pravna pomoć u BiH.....	39
3.3 Pristup pravdi.....	41
STRATEŠKA OBLAST 4: PODRŠKA EKONOMSKOM RAZVOJU U BIH.....	42
4.1 Zemljišna administracija u BiH.....	42
4.2 Privredno sudovanje u BiH.....	44
STRATEŠKA OBLAST 5: KOORDINIRAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR... 47	47
5.1 Koordinacija i EU integracije.....	47
5.2 Jačanje kapaciteta za izradu analiza i politika u sektoru pravde u BiH.....	49
5.3 Donatorska koordinacija u sektoru pravde u BiH.....	51
POGLAVLJE 6: UTICAJI SRSP U BIH NA SREDNJOROČNE BUDŽETE.....	52
POGLAVLJE 7: PROVOĐENJE SRSP U BIH.....	55
POGLAVLJE 8: VEZE IZMEĐU SRSP U BIH I SREDNJOROČNIH PLANOVA RADA.....	58

U V O D

U novembru 2013. godine, tokom šestog sastanka Strukturisanog dijaloga o pravosuđu između Evropske unije (EU) i Bosne i Hercegovine (BiH), održanog u Banjaluci, po pitanju izrade nove Strategije za reformu sektora pravde u BiH za period od 2014. do 2018. godine (SRSP u BiH), Evropska komisija (EK):

„Poziva Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine da završi postupak izrade revidirane Strategije za reformu sektora pravde (SRSP), uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem djelotvornog sistema praćenja njenog provođenja.

Ponavlja da je usvajanje SRSP najvažniji strateški korak i u cilju dobivanja pomoći iz IPA sredstava. U tom pogledu, poziva se na niz odgovarajućih preporuka iz poglavlja 9., usvojenih nakon plenarne sjednice Strukturisanog dijaloga, održane u Brčkom.“

Iako strategije, poput Srednjoročne razvojne strategije, Strategije za reformu javne uprave i Strategije integrisanja BiH u EU, te međunarodni sporazumi, kao što je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, osiguravaju opći strateški okvir koji daje smjernice za određene elemente planiranja i izrade budžeta u sektoru pravde u BiH, postoji potreba izrade strategije koja se usmjerava na sektor pravde u BiH, kao usklađen sistem u koji je uključen veći broj institucija.

Postojanje strategije za sektor pravde u BiH osigurava usklađene i koordinirane aktivnosti koje rezultiraju pozitivnim efektima. To omogućuje institucijama sektora pravde u BiH planiranje i utvrđivanje prioriteta u vezi sa korištenjem nedovoljnih finansijskih sredstava. Strategija omogućava da se kod planiranja uzmu u obzir međusobni odnosi između različitih institucija sektora pravde u BiH, posebno kada aktivnosti iz jednog dijela mogu imati uticaj na neki drugi dio ovog sektora.

Opći cilj i osnovna vodilja u izradi SRSP u BiH je stvaranje zajedničkog dugoročnog strateškog okvira, koji sadrži usaglašene dugoročne prioritete za budući razvoj ovog sektora u cjelini, kao i realne reformske aktivnosti.

Ova strategija izrađena je zajedničkim radom ministarstava pravde BiH, entiteta i kantona, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV) i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (PK BD) i predstavnika udruženja sudija, tužilaca, advokata, notara, medijatora i drugih nevladinih organizacija.

Tokom izrade SRSP u BiH, nepostojanje konsenzusa je dovelo do izdvajanja određenih strateških programa. Iako su izdvojena iz SRSP u BiH, dogovoreno je da je o ovim pitanjima potrebno dodatno raspravljati.

Koristimo priliku da se zahvalimo svima koji su doprinijeli izradi SRSP u BiH, a posebno članovima funkcionalnih radnih grupa (FRG), čiji je zadatak bio izrada strateških programa za sektor pravde u BiH i ostalima koji su dali svoj doprinos, kroz davanje primjedbi i prijedloga.

Na kraju, želimo se zahvaliti Vladi Švicarske na tehničkoj podršci u izradi SRSP u BiH.

**MINISTARSTVO
PRAVDE BiH**

**FEDERALNO
MINISTARSTVO PRAVDE**

**MINISTARSTVO PRAVDE
REPUBLIKE SRPSKE**

**PRAVOSUDNA
KOMISIJA BD BiH**

Josip Grubeša, ministar

Mato Jozić, ministar

Anton Kasipović, ministar

Safet Pizović, predsjednik

VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE BIH

Milan Tegeltija, predsjednik

IZVRŠNI SAŽETAK

Opći cilj SRSP u BiH

Opći cilj SRSP u BiH je stvoriti zajednički reformski okvir za sektor pravde u BiH, koji sadrži usaglašene prioritete razvoja sektora u narednom petogodišnjem periodu, kao i realne reformske aktivnosti.

Izrada SRSP u BiH

Izrada SRSP u BiH odvijala se od januara 2013. do maja 2014. godine, kada je nacrt dokumenta upućen prvo Ministarskoj konferenciji (MK), a zatim Vijeću ministara BiH, entitetskim vladama i PK BD na usvajanje. Metodologija koja je korištena pri njoj izradi osmišljena je tako da odražava složenu organizaciju upravljanja unutar sektora pravde u BiH. Obuhvatila je široke konsultacije i nastojanja usmjerena postizanju konsenzusa radi osiguravanja saglasnosti među institucijama sektora pravde u BiH u pogledu pravaca reforme, kao i da usvojeni dokument i njegovo provođenje osjećaju kao svoj i podržavaju ga. Izrada SRSP u BiH započela je utvrđivanjem najvažnijih reformskih poticaja, na osnovu nalaza i preporuka iz većeg broja strateških dokumenata važnih za sektor pravde u BiH, kao i obimnih konsultacija sa najvažnijim institucijama i pojedincima iz ovog sektora.

Na osnovu strateških smjernica i pravaca koji su proizašli iz ovih dokumenata i konsultacija, utvrđeno je pet strateških oblasti reforme. Nakon toga usaglašen je strateški okvir za sektor pravde u BiH, koji se sastoji od vizije i pet dugoročnih prioriteta, a svaki od dugoročnih prioriteta povezan je sa jednom od strateških oblasti reforme, kao što je prikazano na slijedećem grafikonu:

U okviru svake od pet strateških oblasti reforme izrađen je niz strateških programa sa ciljem rješavanja najvažnijih pitanja koja su utvrđena kroz istraživanje i konsultacije. Provođenje strateških programa će doprinijeti ostvarivanju ranije navedene vizije i dugoročnih prioriteta.

Tijela odgovorna za izradu SRSP u BiH

Izrada SRSP u BiH tekla je pod nadzorom Upravnog odbora, koji su sačinjavali predstavnici: Ministarstva pravde BiH (MP BiH), Švicarske agencije za razvoj i saradnju, kao donatora i Lucid Linxa, kao konsultanta. Za svaku od identifikovanih oblasti reforme korištene su ranije osnovane FRG, čiji je zadatak bio da preko Tehničkog sekretarijata za praćenje i procjenu provođenja ranije SRSP u BiH (TS SRSP u BiH), MK predloži: dugoročne prioritete za svaku stratešku oblast, strateške programe za rješavanje najvažnijih pitanja unutar strateške oblasti, rokove za provođenje strateških programa, institucije odgovorne za njihovo provođenje, te pokazatelje provođenja.

Provođenje SRSP u BiH

SRSP u BiH predlaže nastavak rada MK za sektor pravde u BiH, koje bi se održavale dva puta godišnje, a čija je glavna svrha praćenje provođenja SRSP u BiH, te davanje općih političkih i strateških smjernica.

Sveukupna koordinacija aktivnosti provođenja, uključujući održavanje sistema za praćenje napretka i pružanje podrške održavanju MK povjerava se TS SRSP u BiH, sastavljenom od rukovodećih državnih službenika ministarstava pravde BiH i entiteta, VSTV-a i PK BD.

Za svaku od pet strateških oblasti bit će uspostavljena nova FRG, koju će sačinjavati rukovodeći državni službenici iz nadležnih institucija sektora pravde u BiH i drugi učesnici. FRG će davati smjernice za izradu srednjoročnih planova rada i godišnjih programa rada institucija sektora pravde u BiH i ocjenjivati provođenje aktivnosti predviđenih u okviru određene strateške oblasti.

Praćenje i ocjenjivanje napretka u provođenju planiranih aktivnosti vršit će se putem tromjesečnih izvještaja, o čemu će biti upoznate nadležne institucije i javnost.

Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije (SSPKPEI) MP BiH, zajedno sa osobljem za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih ministarstava pravde i PK BD, pruža tehničku podršku radu FRG, TS SRSP u BiH i MK.

Veze sa srednjoročnim planovima rada institucija i srednjoročnim budžetima

Sve institucije sektora pravde u BiH trebaju tokom 2014. godine izraditi i usvojiti vlastite srednjoročne planove rada, zasnovane na ovoj i drugim strategijama, a zatim i revidirane godišnje programe rada, zasnovane na srednjoročnim planovima rada institucija sektora pravde u BiH.

Aktivnosti preduzete radi ostvarivanja ciljeva SRSP u BiH trebaju biti koordinirane i u skladu sa srednjoročnim okvirima izdataka na svakom od nivoa vlasti u BiH, te moraju biti planirani u budžetima institucija sektora pravde u BiH. Ukoliko budu potrebna dodatna sredstva, potrebno je pokrenuti razgovore sa ministarstvima finansija, koji će se zasnivati na obrazloženjima iz ovog strateškog dokumenta.

STRUKTURA SRSP U BiH

SRSP u BiH je strukturisana na slijedeći način:

Poglavlje 1 pruža uvod u SRSP u BiH, kroz predstavljanje njenih glavnih ciljeva i dugoročnih prioriteta, kao i metodologije koja je korištena za njenu izradu i usvajanje. Ovo drugo je obuhvatilo postupak zasnovan na saradnji i postizanju konsenzusa, u koji su bile uključene sve važnije institucije sektora pravde u BiH.

Poglavlje 2 objašnjava najvažnije činioce koji potiču reformu, koji odražavaju najvažnije elemente reforme, izvedene iz strateških dokumenata važnih za sektor pravde u BiH, kao i povratne informacije iz postupka konsultacija.

Poglavlje 3 predstavlja dugoročna prioritetna pitanja sa kojima se suočava sektor pravde u BiH, grupisana u strateške oblasti reforme. Mada se ne radi o sveobuhvatnim pitanjima, ovdje iznesena pitanja su ona koja se trebaju riješiti u narednih pet godina, ukoliko će se rješavati najvažniji poticaji za dalje reforme u sektoru pravde u BiH.

Poglavlje 4 iznosi viziju i dugoročne prioritete za sektor pravde u BiH za period od 2014. do 2018. godine, koje su usaglasile nadležne institucije sektora pravde u BiH.

Poglavlje 5 iznosi pregled strateških programa. Radi se o dogovorenim aktivnostima koje je potrebno provesti do 2018. godine, radi rješavanja najvažnijih pitanja utvrđenih u SRSP u BiH i ostvarivanja dogovorene vizije i dugoročnih prioriteta za sektor pravde u BiH.

Poglavlje 6 daje pregled srednjoročnih budžetskih prognoza za sektor pravde u BiH, te potencijalnih posljedica koje to može imati na provođenje SRSP u BiH.

Poglavlje 7 iznosi glavne činioce koje je potrebno razmotriti u odnosu na provođenje SRSP u BiH u narednih pet godina. Uključuje diskusiju o organizaciji upravljanja za donošenje odluka i praćenje SRSP u BiH.

Poglavlje 8 bavi se glavnim motivima koje institucije sektora pravde u BiH trebaju uzeti u obzir kada budu izrađivale ili revidirale vlastite srednjoročne planove rada, kako bi iste uskladili sa općim strateškim smjernicama iznesenim u ovom dokumentu.

POGLAVLJE 1: UVOD U SRSP U BIH

Kako za prethodnu, tako i za ovu SRSP u BiH opći cilj je stvaranje zajedničkog reformskog okvira za sektor pravde u BiH, koji sadrži usaglašene dugoročne prioritete za razvoj ovog sektora u narednom petogodišnjem periodu, kao i realne reformske aktivnosti.

Drugi željeni ishodi SRSP u BiH uključuju:

- 1) Razvijanje okvira za utvrđivanje potencijalnih projekata za instrumente predpristupne pomoći i drugih izvora donatorskog finansiranja,
- 2) Unapređenje komunikacije i koordinacije između institucija sektora pravde u BiH.

Za izradu SRSP u BiH primijenjena je metodologija koja je osigurala konsultacije i učešće svih institucija sektora pravde u BiH, organizacija civilnog društva (OCD) i predstavnika međunarodnih organizacija. U postupku izrade nove SRSP u BiH, korištena je institucionalna struktura uspostavljena za praćenje i izvještavanje o provođenju prethodne SRSP u BiH, čime je postupak konsultacija i informisanja bio znatno olakšan.

Za svaku od identifikovanih strateških oblasti reforme korištene su ranije uspostavljene FRG, čiji je zadatak bio da, preko TS SRSP u BiH, MK predlože: dugoročne prioritete za svaku stratešku oblast, strateške programe za rješavanje najvažnijih pitanja unutar strateške oblasti, rokove za provođenje strateških programa, institucije odgovorne za njihovo provođenje, te pokazatelje provođenja.

Izrada SRSP u BiH tekla je pod nadzorom Upravnog odbora, koji su sačinjavali predstavnici: Ministarstva pravde BiH, Švicarske agencije za razvoj i saradnju, kao donatora i Lucid Linxa, kao konsultanta.

Faze izrade SRSP u BiH prikazane su na slijedećim grafikonima:

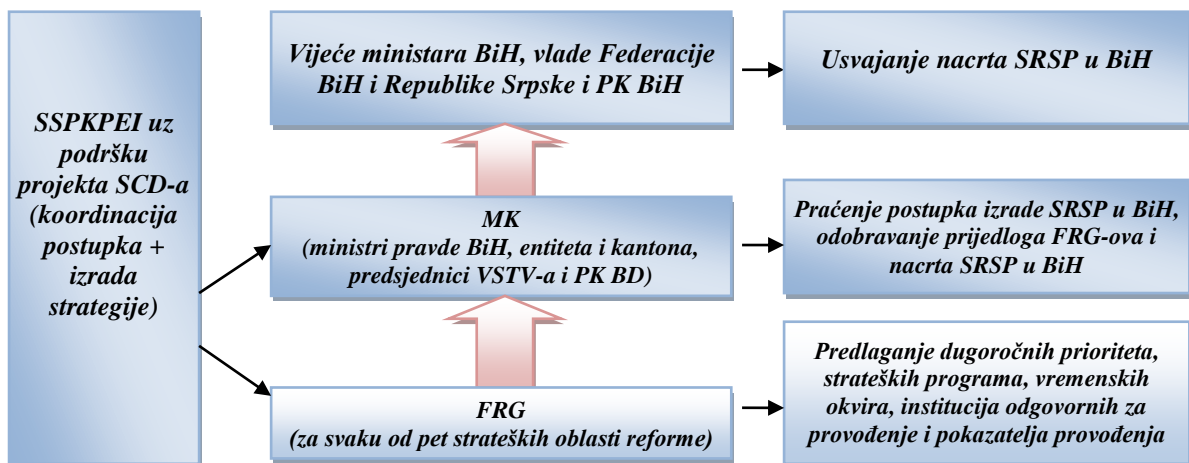
Prva faza - Definisane strateškog okvira

Druga faza - Utvrđivanje strateškog okvira, izrada akcionog plana i okvira za praćenje provođenja dugoročnih prioriteta SRSP u BiH

Struktura upravljanja za izradu SRSP u BiH, te uloge i odgovornosti svake od institucija sektora pravde u BiH predstavljeni su na slijedećem grafikonu:

POGLAVLJE 2: NAJVAŽNIJI POTICAJI ZA REFORMU

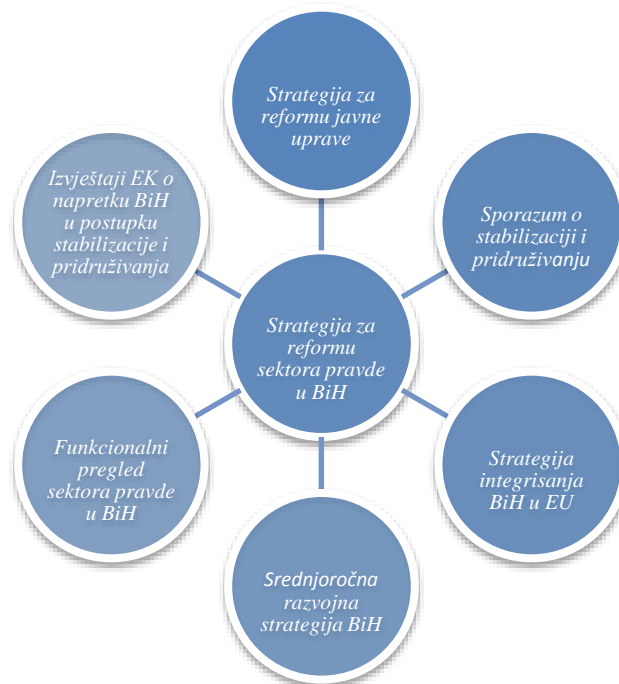
Tokom provođenja ranije SRSP u BiH postignut je određen napredak u reformi sektora pravde u BiH, naročito u oblasti pravosuđa. Usprkos tome, sektor pravde u BiH treba nastaviti sa započetim reformskim aktivnostima. U suprotnom, održivost do sada provedenih reformi je neizvjesna. Zbog toga se trebaju preduzeti dalji koraci da se nadogradi do sada postignuto, kao i da se eliminišu utvrđene slabosti prisutne unutar sektora pravde u BiH.

Na početku izrade SRSP u BiH bilo je važno osigurati da sve usaglašene reformske inicijative koje će SRSP u BiH sadržavati budu usklađene sa ukupnim reformskim nastojanjima u BiH. Iz navedenog razloga, tokom prve faze izrade SRSP u BiH, utvrđeni su najvažniji poticaji za reformu. To je postignuto utvrđivanjem najvažnijih elemenata reforme, koji proizilaze iz postojećih strateških dokumenata relevantnih za sektor pravde u BiH i njihovog analiziranja u svjetlu informacija prikupljenih na osnovu konsultacija sa najvažnijim učesnicima iz sektora pravde u BiH. Reformski poticaji proistekli iz ovoga bili su osnova za donošenje odluke o tome koje su strateške oblasti reforme u SRSP u BiH.

Postojeće reformske inicijative važne za sektor pravde u BiH

Glavne pravce djelovanja za sektor pravde u BiH u dugoročnom periodu postavile su odgovarajuće strategije koje su usvojili Vijeće ministara BiH, vlade Federacije BiH i Republike Srpske, te Vlada Brčko distrikta BiH, međunarodni sporazumi i odgovarajući izvještaji i analize međunarodnih organizacija.

Ovi strateški dokumenti predstavljeni su na slijedećem grafikonu:

Iako postoje razlike između pojedinih aktivnosti, zahtjeva i preporuka iznesenih u ovim dokumentima, iz njih je proizišao određen broj međusobno povezanih i važnih elemenata sveukupne reforme, koje su neophodne za ocjenjivanje važnosti inicijativa reforme i evropskih integracija.

- 1) *Proces evropskih integracija, u kombinaciji sa decentralizovanom strukturom BiH, čini nužnim uspostavljanje instrumenata koji će osigurati **pravnu usklađenost**, kao i **efektivnu i efikasnu koordinaciju politika** između različitih nivoa vlasti u BiH,*
- 2) *Pravnu i efektivnu usklađenost i koordinaciju je teško postići bez **razvijenih kapaciteta unutar ministarstava, pravde u BiH, VSTV i PK BD**, naročito u pogledu broja zaposlenih, vještina koje posjeduju i odgovarajućih materijalno-tehničkih sredstava,*
- 3) *Kapaciteti koji se odnose na **izradu politika i strateško planiranje** unutar ministarstava, pravde u BiH, VSTV i PK BD potrebni su radi olakšavanja usklađivanja i koordinacije što je od presudne važnosti za ispunjavanje reformskih zahtjeva čiji broj se povećava,*
- 4) ***Sistemi odgovornosti** moraju biti uspostavljeni radi pružanja jamstva da reformske inicijative jednako služe zahtjevima građana i procesu evropskih integracija,*
- 5) *Uspostavljanje **sistema upravljanja efektima**, koji omogućavaju onima koji odlučuju, kao i javnosti, da bolje procijene napredak ostvaren u reformskim inicijativama i utvrde oblasti u kojima su potrebne dodatne inicijative, osnova je za veći nivo odgovornosti, kao i efektivnu usklađenost i koordinaciju,*
- 6) *Svaki od ovih elemenata podržava sistem **prikupljanja, razmjenjivanja, analiziranja i predstavljanja informacija**, kao preduslova za efektivno upravljanje sadašnjim i budućim reformskim inicijativama u BiH.*

Strategije koje se bave posebnim pitanjima unutar sektora pravde u BiH

Pored spomenutih razvojnih, sektorskih ili višesektorskih strategija, u sektoru pravde u BiH je započeta ili okončana izrada određenog broja strategija koje se bave posebnim pitanjima iz ovog sektora, kao što su:

- 1) *Državna strategija za rješavanje predmeta ratnih zločina u BiH,*
- 2) *Strategija borbe protiv maloljetničke delinkvencije na entitetskim nivoima,*
- 3) *Strategija tranzicijske pravde u BiH (u izradi).*

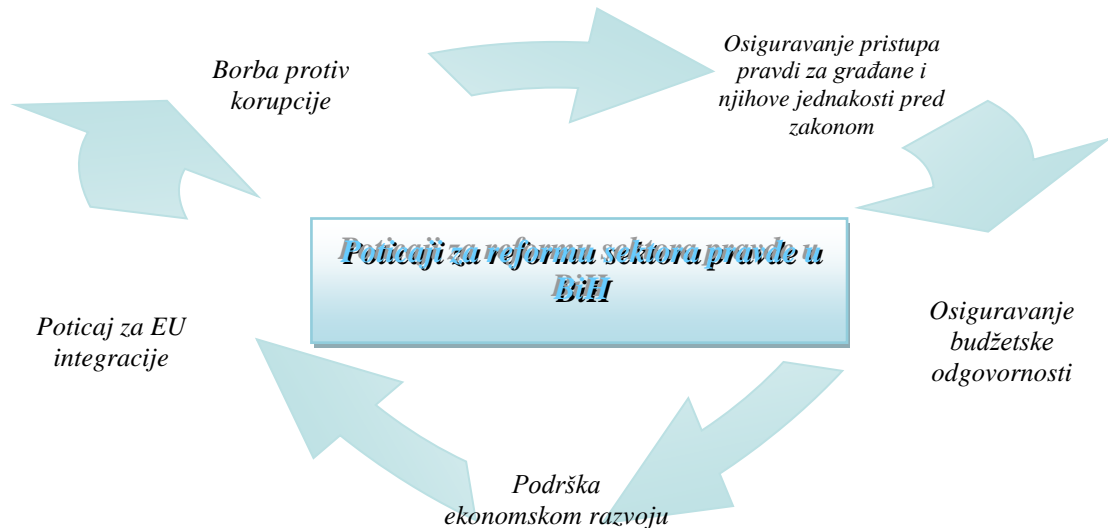
Budući da SRSP u BiH nastoji identifikovati oblasti reforme koje nisu bile ranije utvrđene ili usaglašene, te postići konsenzus u vezi sa njima, aktivnosti utvrđene u ovim strategijama ne ponavljaju se u SRSP u BiH. Da bi aktivnosti predviđene SRSP u BiH sigurno bile usklađene sa aktivnostima predviđenim u gore spomenutim posebnim strategijama iz sektora pravde u BiH, provođenje sve tri strategije će morati biti koordinirano. Radi osiguravanja koordinacije, sve tri spomenute strategije treba pratiti putem MK.

Institucije nadležne za provođenje inicijativa predviđenih u gore spomenutim strategijama trebale bi redovno izvještavati članove MK o napretku, u skladu sa metodologijom koja će se koristiti za praćenje SRSP u BiH.

Poticaji za reformu

Nakon utvrđivanja najvažnijih elemenata reforme, koje proizlaze iz postojećih strateških dokumenata, dalja analiza ovih pitanja i konsultacije u sektoru pravde u BiH doveli su do utvrđivanja određenog broja najvažnijih reformskih poticaja. Ovi poticaji su pomogli donošenju odluka u vezi sa strateškim oblastima reforme koji su uključeni u SRSP u BiH.

Ti poticaji su predstavljeni na slijedećem grafikonu i detaljnije opisani u dijelu teksta koji slijedi iza toga.

1. Borba protiv korupcije

BiH se mora ozbiljno uhvatiti u koštac sa korupcijom, kako bi zaštitila ljudska prava i zadovoljila kriterije za pristupanje EU. Problemi koji ometaju procesuiranje u predmetima korupcije u BiH dijelom su posljedica i rascjepkanosti pravosudnog sistema. S tim u vezi, a u skladu sa EU politikama o korupciji, bit će potrebno poboljšati koordinaciju između različitih tijela zaduženih za prevenciju i borbu protiv korupcije.

Takođe će biti potrebno da se osigura efektivna i stalna komunikacija između pravosudnih institucija u BiH i nevladinog sektora. Dosljedna primjena Zakona o slobodi pristupa informacijama povećat će otvorenost i odgovornost, te doprinijeti provođenju strategija za borbu protiv korupcije.

Borba protiv korupcije u pravosuđu je još jedan od vidova reforme sektora pravde u BiH, koji je usmjeren na zaštitu ljudskih prava. Postoji nekoliko razloga za to: korupcija u pravosuđu potkopava povjerenje građana u vladavinu prava, oduzima im ustavno pravo na nepristrasno i pravedno suđenje i pravedne sudske odluke. Korumpirani nosioci pravosudnih funkcija prijetnja su pravu građana da imaju jednak tretman pred zakonom. Jednako je važno osigurati da je pravosuđe zaštićeno od pritisaka i uticaja i da sudije i tužioci snose odgovornost u slučajevima korupcije.

2. Osiguravanje pristupa pravdi za građane i njihove jednakosti pred zakonom

Provedene reforme u sektoru pravde u BiH podigle su očekivanja javnosti u pogledu pravosuđa. Građani i nevladine organizacije sve više zahtijevaju veću otvorenost i efikasnost od institucija sektora pravde u BiH. Složena organizacija upravljanja u BiH, u kombinaciji sa konstantno prisutnim fiskalnim ograničenjima, čini sistem podložnim nejednakostima. Loši opći ekonomski uslovi takođe prijete ugrožavanju sposobnost pojedinaca i pravnih osoba da osiguraju da se njihova građanska i institucionalna prava zakonski ostvaruju pred institucijama u BiH. Najvažniji činioci u povećavanju jednakog pristupa pravdi uključuju podizanje nivoa svijesti u javnosti o tome na koji način bi sektor pravde u BiH trebao funkcionisati, te kako se može ostvarivati pristup informacijama.

Nedostatak obimnijeg sistema besplatne pravne pomoći na pojedinim nivoima u BiH mora se otkloniti, kako bi se osiguralo da ekonomski status ne sprečava pojedinaca da ostvaruje svoja prava pred zakonom.

3. Osiguravanje budžetske odgovornosti

Sposobnost i odgovornost pravosuđa u BiH u upravljanju budžetskim sredstvima je važna pretpostavka za osiguravanje njegove odgovornosti pred građanima, te osiguravanje nezavisnosti od izvršnih i zakonodavnih vlasti. Ovo zahtijeva da je pravosuđe u BiH otvoreno i odgovorno za utrošak traženih i odobrenih finansijskih sredstava. U tom smislu, promovisanje vrijednosti, poput efikasnosti i kontrole troškova ne mogu se ostvariti kroz prosto uvođenje pokazatelja koji imaju za cilj mjerenje kvantitativnog učinka nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, bez uzimanja u obzir kvalitete njihovog rada. Zadovoljavajući sistem odgovornosti zahtijeva uspostavljanje odgovarajućih vidova međuinstitucionalne saradnje između učesnika i između njih i društva. Cilj ove saradnje je da na otvoren način pokaže veze između pravosuđa, njegovog budžeta i usluga koje se pružaju.

4. Podrška ekonomskom razvoju

Održiv ekonomski razvoj je jedan od najvažnijih dugoročnih prioriteta BiH. Sektor pravde u BiH igra značajnu ulogu u podržavanju ekonomskog razvoja i stabilnosti. U tu svrhu, u dugoročnom periodu, sektor pravde u BiH mora pokazati efektivnost, efikasnost i otvorenost u svom radu. Ovo su najvažniji činioci koji će povećati investicije i privredne aktivnosti. Naročito su važni instrumenti koje sektor pravde u BiH podržava sa ciljem osiguravanja brze registracije poslovnih subjekata i rješavanja sporova između poslovnih subjekata. Jednako važni za održiv ekonomski razvoj u BiH su oblasti koja definišu pitanja likvidacije i stečaja poslovnih subjekata i zaštitu njihovih imovinskih prava.

5. Poticaj integraciji u EU

Na 4. sastanku Strukturisanog dijaloga, održanog u aprilu 2013. godine u Brčkom, EK:

- 1) „Ponavlja da pripremanje naredne Strategije za reformu sektora pravde 2014.-2018. predstavlja najvažniji strateški korak u pogledu podrške iz dolazeće IPA 2014.-2020.,*
- 2) S tim u vezi, poziva sve zainteresovane strane da uzmu učešće i aktivno doprinesu izradi Strategije za reformu sektora pravde 2014.-2018. i akcionog plana za njeno provođenje, postavljajući realne ciljeve i mjerljive aktivnosti. Pripreme takođe moraju biti zasnovane na iscrpnoj analizi rezultata strategije iz perioda 2008.-2012.,*
- 3) Podsjeća da je za očekivati od svih nadležnih ministarstava da posvete dužnu pažnju uvrštavanju aktivnosti koje budu zacrtane narednom Strategijom za reformu sektora pravde i akcionim planom za njeno provođenje u njihove godišnje planove rada.“*

EK je iste preporuke ponovila i na 6. sastanku Strukturisanog dijaloga, održanog u novembru 2013. godine u Banjaluci, tražeći usvajanje revidirane SRSP u BiH.

Iz navedenog je vidljivo da je postupak izrade, usvajanja i provođenja SRSP u BiH direktno vezan sa procesom integrisanja BiH u EU.

POGLAVLJE 3: OBLASTI REFORME U SEKTORU PRAVDE U BIH

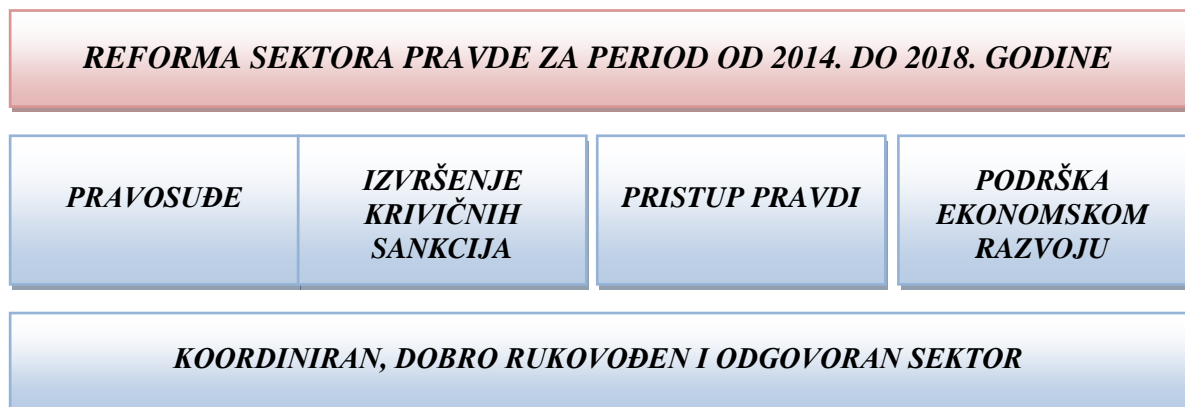
Sektor pravde u BiH suočava se sa određenim brojem pitanja koja zahtijevaju posebnu pažnju tokom narednih pet godina. Ova pitanja moguće je grupisati u nekoliko oblasti. Iako sam sektor pravde u BiH obuhvata mnogo više od strateških oblasti utvrđenih za potrebe SRSP u BiH, zaključeno je da će djelovanje u ovim strateškim oblastima imati najveće efekte u vezi sa najvažnijim reformskim potrebama, te da će odgovoriti na specifične zahtjeve koji potiču reforme u sektoru pravde u BiH.

Tri strateške oblasti reforme u sektoru pravde u BiH, koji neposredno proizilaze iz najvažnijih poticaja za reformu su: **pravosuđe, pristup pravdi i podrška ekonomskom razvoju.**

Ocijenjeno je da je jedan od najvažnijih preduslova za održanje do sada ostvarenog napretka u reformi krivičnog zakonodavstva reforma sistema za izvršenje krivičnih sankcija. S obzirom na mnogo pitanja kojim se treba pozabaviti u ovoj oblasti, **oblast izvršenja krivičnih sankcija** utvrđena je kao četvrta oblast reforme u slijedećih pet godina.

S obzirom na složenu pravnu i institucionalnu organizaciju u BiH, od posebne važnosti za ostvarivanje ciljeva iz svake od ove četiri najvažnije oblasti reforme su uspostavljanje sistema, postupaka i kapaciteta za koordiniranje i usklađivanje aktivnosti reforme. Njihovo rješavanje je potrebno da se osigura da su reformski napori na svakom od nivoa vlasti u BiH usmjereni prema sličnim strateškim smjerovima i usklađeni sa zahtjevima EU integracija. Ukoliko se dodatno ne razviju kapaciteti ministarstava pravde da upravljaju reformama i da sebe i druge smatraju odgovornim za napredak koji je ostvaren ili nije ostvaren, uspjeh planiranih reformi će biti upitan. Zbog toga su **pitanja vezana za koordinaciju, rukovođenje i odgovornost sektora pravde u BiH** utvrđena kao peta oblast reforme.

Najvažnije oblasti reforme sektora pravde u BiH predstavljene su na slijedećem grafikonu:

Osim pitanja koja će se na koordiniran način rješavati putem ove strategije, svaka institucija sektora pravde u BiH suočava se sa vlastitim izazovima. Pitanja kojima se bavi ova strategija su ona u vezi kojih je potrebno skoro, ali isto tako i koordinirano, te u većini slučajeva zajedničko djelovanje, radi ispravljanja onih nedostataka za koje se ocijeni da su od prioritetnog značaja za cjelokupni sektor pravde u BiH.

Pitanja koja su posebna za institucije sektora pravde u BiH će se rješavati putem njihovih srednjoročnih planova rada, koji će podržavati široke pravce djelovanja iznesene u ovoj strategiji. Osnovni elementi koje treba uzeti u obzir prilikom povezivanja ove strategije i pojedinačnih srednjoročnih planova rada su obrazloženi na kraju ovog dokumenta.

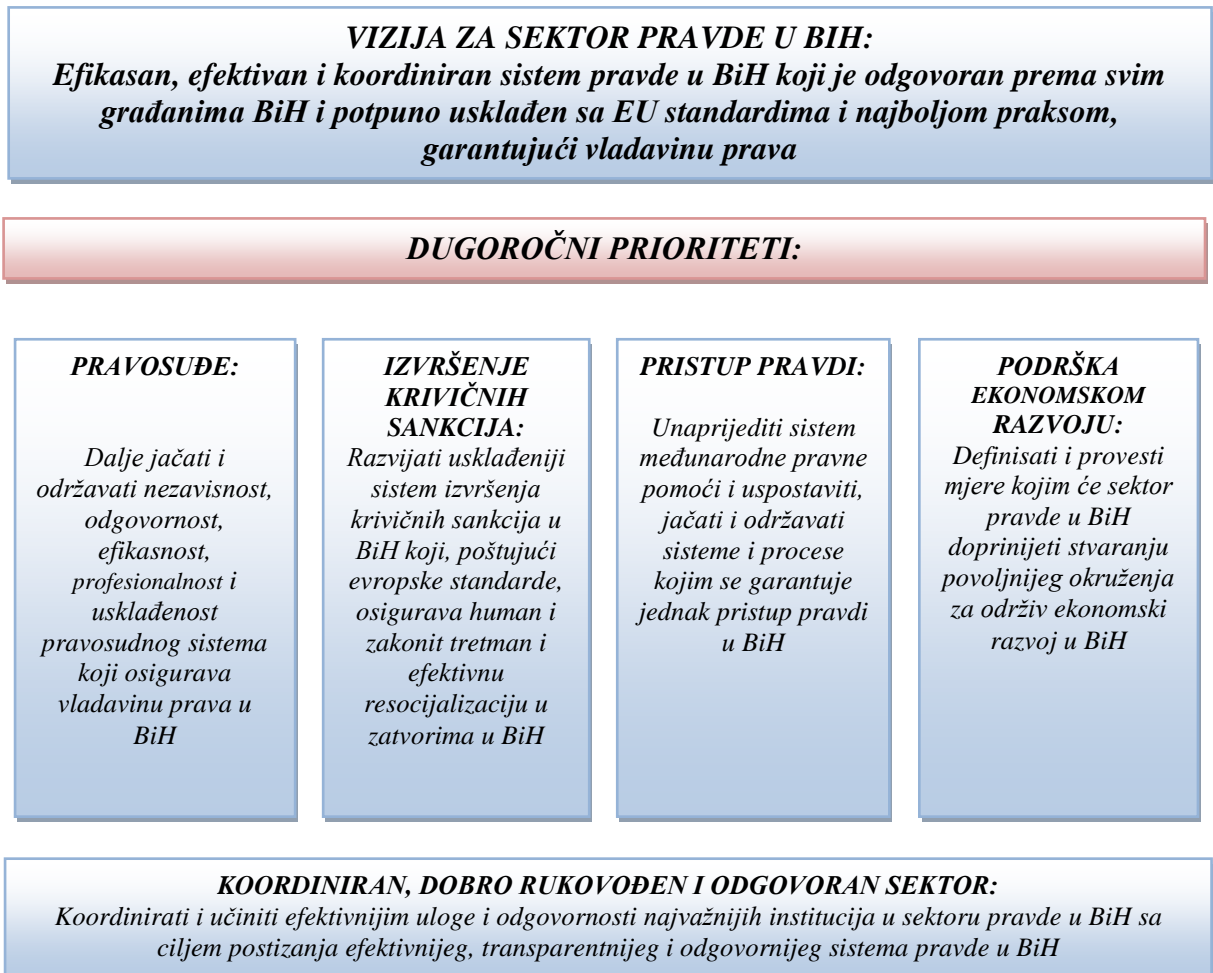
POGLAVLJE 4: VIZIJA I DUGOROČNI PRIORITETI

Potrebno je da sektor pravde u BiH reaguje na najvažnije poticaje za reformu i pozabavi se pitanjima koja se trenutno pred njim nalaze, tako što će nastojati da ispuni određen broj uslova u dugoročnom periodu, kao što su:

- 1) Efikasnost,
- 2) Efektivnost,
- 3) Koordinacija,
- 4) Odgovornost,
- 5) Usklađenost sa EU standardima,
- 6) Osiguravanje vladavine prava.

Sva reformska nastojanja u dugoročnom periodu trebaju biti usmjerena prema ostvarivanju navedene vizije i dugoročnih prioriteta za sektor pravde u BiH.

Vizija i dugoročni prioriteti sektora pravde u BiH predstavljeni su na slijedećem grafikonu:

POGLAVLJE 5: STRATEŠKI PROGRAMI I POKAZATELJI PROVOĐENJA

Sa ciljem ostvarivanja vizije usaglašene za sektor pravde u BiH, a da bi se postigao napredak prema ostvarivanju dugoročnih prioriteta, utvrđen je niz strateških programa za predstojeći petogodišnji period.

Za potrebe ove strategije, strateški programi su definisani kao niz povezanih aktivnosti koje su usmjerene prema ostvarivanju dugoročnih prioriteta.

Radi lakšeg predstavljanja i praćenja provođenja ove strategije, strateški programi su grupisani u nekoliko podoblasti, u svakoj oblasti reforme.

Strateške podoblasti, usaglašene kroz konsultacije sa predstavnicima najvažnijih institucija iz sektora pravde u BiH, predstavljene su na slijedećem grafikonu:

Kao što se može vidjeti iz ovog grafikona, strateški programi su međusobno povezani i provođenje jedne grupe strateških programa odražava se na provođenje svake druge grupe strateških programa.

Petogodišnji vremenski period za provođenje ove strategije predstavljen je sa strateškim programima u nastavku ovog poglavlja.

Nastavak ovog poglavlja sadrži tabelarni pregled usaglašanih strateških programa za svaku od strateških oblasti i podoblasti:

- 1) Kratak pregled onoga što je do sada postignuto, kao i aktuelnih pitanja,
- 2) Pregled dugoročnih prioriteta za svaku stratešku podoblast, strateške programe za rješavanje najvažnijih pitanja unutar strateške podoblasti, aktivnosti i rokove za provođenje aktivnosti, institucije odgovorne za njihovo provođenje, te pokazatelje provođenja.

STRATEŠKA OBLAST 1: PRAVOSUĐE

Dugoročni prioritet: Dalje jačati i održavati nezavisnost, odgovornost, efikasnost, profesionalnost i usklađenost pravosudnog sistema koji osigurava vladavinu prava u BiH

Ova strateška oblast sadrži četiri strateške podoblasti, koje su detaljnije opisane u nastavku teksta.

1.1 Nezavisnost pravosuđa i usklađenost zakona i sudske prakse u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. U provođenju dosadašnje SRSP u BiH iskazana je potreba da se izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH konsoliduju funkcije VSTV-a, osigura ravnoteža između njegove nezavisnosti i odgovornosti, ne dovodeći u pitanje jedinstvo VSTV-a i njegove nadležnosti, uloga koju VSTV ima u uspostavljanju i jačanju vladavine prava u BiH, te da se dodatno unaprijedi postupak izbora nosilaca pravosudnih funkcija u BiH. Izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH potrebno je dodatno regulisati i pitanja koja se odnose na druge podoblasti pravosuđa, kao što su pitanja koja se odnose na: prevenciju i suzbijanje sukoba interesa nosilaca pravosudnih funkcija u BiH i njihovu disciplinsku odgovornost, rad Ureda disciplinskog tužioca, uključujući ovlaštenja i ulogu diciplinskog tužioca.

2. Izrađeni prednacrt Zakona o sudovima BiH, kojim se osniva samostalan drugostepeni sud BiH, kao i izmjene i dopune drugih zakona vezanih za ovaj zakon potrebno je, nakon utvrđivanja njihovih nacрта, uputiti na usvajanje, a nakon toga započeti sa aktivnostima uspostavljanja i početku rada samostalnog drugostepenog suda BiH.

3. Usvajanje Zakona o Ustavnom sudu BiH.

4. Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH, kojim će se precizirati nadležnosti Tužilaštva BiH u odnosu na druga tužilaštva u BiH u skladu sa njihovim nadležnostima.

5. Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH, kojim će se preciznije regulisati pitanje ponavljanja krivičnog postupka po odlukama Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH.

6. Izmjene i dopune zakona o platama i naknadama nosilaca pravosudnih funkcija u skladu sa odlukama nadležnih ustavnih sudova.

7. Zakoni o tužilaštvima u Federaciji BiH trebaju biti usklađeni sa načelima novog federalnog zakona koji treba biti izrađen i usvojen, jer su za njihovo donošenje nadležni i Federacija BiH i kantoni u njenom sastavu.

8. Važan element za osiguravanje nezavisnosti pravosudnih institucija u BiH i vladavinu prava je odgovarajuće finansiranje pravosudnih institucija u BiH.

9. Održavanje panela iz građanske, krivične i upravne oblasti radi razmjene iskustava u navedenim oblastima.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je devet strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: 1) dodatno zaštićena nezavisnost pravosuđa kroz konsolidovanje funkcija VSTV-a, osnivanje samostalnog žalbenog suda BiH i usklađivanje plata i naknada nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, 2) efektivniji sistem za pripremanje budžeta pravosudnih institucija u BiH koji je u skladu sa dogovorenim strateškim pravicima djelovanja, 3) usklađen zakonski okvir koji osigurava koordiniran rad tužilaštava u Federaciji BiH, 4) pomoć BiH da ispuni preporuke Strukturisanog dijaloga o pravosuđu između EU i BiH.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 1 - PRAVOSUĐE			
STRATEŠKA PODOBLAST 1.1 – NEZAVISNOST PRAVOSUĐA I USKLAĐENOST ZAKONA I SUDSKE PRAKSE U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.1 KONSOLIDOVANJE FUNKCIJA VSTV-a			
1.1.1.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja izmjene i dopune Zakona o VSTV-u BiH	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH i kojim se osigurava efektivan pravni lijek kod izbora i imenovanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH.
1.1.1.2 Izraditi analizu provedenih reformi pravosuđa u BiH od 2003. godine	07/2014. - 06/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, KMP i PK BD	Izrađena analiza provedenih reformi pravosuđa u BiH od 2003. godine i upućena na usvajanje Vijeću ministara BiH, entitetskim vladama i PK BD.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.2 REFORMA ŽALBENOG SISTEMA SUDA BIH, U SKLADU SA EVROPSKOM KONVENCIJOM O ZAŠTITI LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA (ČLAN 2. PROTOKOLA) I MIŠLJENJEM VENECIJANSKE KOMISIJE			
1.1.2.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja Zakon o sudovima BiH	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o sudovima BiH.
1.1.2.2 Provesti Zakon o sudovima BiH, uspostavljanjem žalbenog suda	07/2014. - 06/2015.	Koordinator: MP BiH Partner: VSTV	Osnovan i postao operativan samostalan drugostepeni sud BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.3 DONOŠENJE ZAKONA O USTAVNOM SUDU BIH			
1.1.3.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja Zakon o Ustavnom sudu BiH	07/2014. – 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: FMP, MP RS i PK BD	Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o Ustavnom sudu BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.4 DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O TUŽILAŠTVU BIH			
1.1.4.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH	07/2014. – 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.5 DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU BIH			
1.1.5.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH	07/2014. – 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.6 USKLAĐIVANJE ZAKONA O PLATAMA I NAKNADAMA NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA			
1.1.6.1 Izraditi analizu plata sudija i tužilaca na svim nivoima, članova VSTV-a, kao i administrativnog osoblja u tim institucijama	01/2014. - 09/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza plata sudija i tužilaca na svim nivoima, članova VSTV-a, kao i administrativnog osoblja u tim institucijama.
1.1.6.2 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja izmjene i dopune zakona o platama i naknadama nosilaca pravosudnih funkcija	09/2014. - 06/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađene i upućene u proceduru usvajanja izmjene i dopune zakona o platama i naknadama nosilaca pravosudnih funkcija.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 1 - PRAVOSUĐE			
STRATEŠKA PODOBLAST 1.1 – NEZAVISNOST PRAVOSUĐA I USKLAĐENOST ZAKONA I SUDSKE PRAKSE U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.7 USPOSTAVLJANJE USKLAĐENOG ZAKONSKOG OKVIRA ZA TUŽILAŠTVA U FEDERACIJI BIH			
<i>1.1.7.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja Zakon o osnovama organizacije tužilaštava u Federaciji BiH i o Tužilaštvu Federacije BiH, te kantonalne zakone o tužilaštvima</i>	01/2014. - 12/2014.	<i>Koordinator: FMP Partneri: KMP</i>	<i>Izrađen i upućen u proceduru usvajanja Zakon o osnovama organizacije tužilaštava u Federaciji BiH i o Tužilaštvu Federacije BiH, te kantonalni zakoni o tužilaštvima.</i>
<i>1.1.7.2 Izraditi i usvojiti podzakonske akte vezane za rad tužilaštava u Federaciji BiH</i>	01/2015. - 12/2015.	<i>Koordinator: FMP Partneri: KMP</i>	<i>Izrađeni i usvojeni: Pravilnik o poslovanju tužilaštava u Federaciji BiH i pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji tužilaštava u Federaciji BiH.</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.8 UNAPREĐENJE SISTEMA FINANSIRANJA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH			
<i>1.1.8.1 Obučiti rukovodstvo i osoblje pravosudnih institucija u BiH za izradu programskog budžeta i utvrđivanje prioriteta za finansiranje</i>	01/2015. - 12/2015.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Osoblje pravosudnih institucija u BiH obučeno za izradu programskog budžeta i utvrđivanje prioriteta za finansiranje.</i>
<i>1.1.8.2 Unaprijediti saradnju između izvršnih, zakonodavnih vlasti i pravosudnih institucija u budžetskom procesu</i>	01/2014. - 12/2015.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, KMP i PK BD</i>	<i>Unaprijeđena saradnja između izvršnih, zakonodavnih vlasti i pravosudnih institucija u budžetskom procesu.</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.1.9 ODRŽAVANJE PANELA IZ GRAĐANSKE, KRIVIČNE I UPRAVNE OBLASTI			
<i>1.1.9.1 Održavati panele iz građanske, krivične i upravne oblasti radi razmjene iskustava u navedenim oblastima</i>	01/2014. – 06/2016.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Sud BiH, vrhovni sudovi Federacije BiH i Republike Srpske i Apelacioni sud Brčko distrikta BiH</i>	<i>Paneli iz građanske, krivične i upravne oblasti radi razmjene iskustava u navedenim oblastima se održavaju.</i>

1.2 Efikasnost i efektivnost pravosudnih institucija u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Na osnovu podataka VSTV, ukupan broj neriješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH trenutno je oko 2 miliona. Najveći dio neriješenih predmeta odnosi se na predmete u izvršnom postupku za potraživanja male vrijednosti, većinom za naplatu potraživanja za izvršene komunalne usluge. U pravosudnim institucijama u BiH postoji i značajan broj neriješenih krivičnih i građanskih predmeta. Rješavanje predmeta za naplatu potraživanja za izvršene komunalne usluge prvi je važan korak u rješavanju problema neriješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH.

Određen broj neriješenih predmeta nalazi se i u tužilaštvima u BiH. Jedno od pitanja koje treba razmotriti, radi smanjenja broja neriješenih predmeta u tužilaštvima je mogućnost izmjena i dopuna zakona o krivičnom postupku, radi unapređenja efikasnosti istraga.

2. Sa ciljem poboljšanja efikasnosti i efektivnosti pravosudnog sistema u BiH, potrebno je rješavati i više operativnih pitanja vezanih za rad pravosudnih institucija u BiH.

Fizički i tehnički uslovi za rad pravosudnih institucija u BiH (zgrade, oprema i inventar, informaciono-komunikacione tehnologije), pored značajnih poboljšanja još nisu na zadovoljavajućem nivou, upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) u pravosudnim institucijama u BiH je značajno poboljšana, ali ostaje da se završi još jedan broj započetih aktivnosti i osigura obnavljanje zastarjele IKT opreme.

Potrebno je nastaviti povećavati upravljačke sposobnosti predsjednika i sekretara sudova, kao i glavnih tužilaca i sekretara tužilaštava.

Kadrovske potrebe sudova i tužilaštava potrebno je kontinuirano pratiti i analizirati, tako da broj sudija, tužilaca, stručnih saradnika i administrativno-tehničkog osoblja bude u odgovarajućem omjeru s obzirom na priliv predmeta.

Na kraju, propisi koji se odnose na upravljanje sudovima i tužilaštvima trebaju odražavati promjene uvedene u rad sudova koje su orijentisane prema postizanju veće efikasnosti i efektivnosti.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je devet strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) smanjenje broja neriješenih predmeta, što će povećati mogućnost pravosudnih institucija u BiH da rješavaju druge vrste predmeta, pored predmeta izvršnog postupka, 2) povećana efikasnost rada pravosudnih institucija u BiH kroz nastavak rekonstrukcija i informatizacije pravosudnih institucija u BiH, kao i veću ujednačenost u načinu upravljanja sudovima, 3) povećana efikasnost i smanjenje u broju neriješenih predmeta će doprinijeti da građani imaju bolju percepciju o pravosudnim institucijama u BiH.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 1 - PRAVOSUĐE			
STRATEŠKA PODOBLAST 1.2 – EFIKASNOST I EFEKTIVNOST PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.1 SMANJENJE BROJA NERIJEŠENIH PREDMETA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U BIH			
1.2.1.1 Pokrenuti inicijativu za izmjene zakona o izvršnom postupku i uspostaviti efikasan izvršni postupak u rješavanju komunalnih predmeta	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Pokrenuta inicijativa za izmjene zakona o izvršnom postupku i uspostavljen efikasan izvršni postupak u rješavanju komunalnih predmeta.
1.2.1.2 Nastaviti provođenje planova za rješavanje starih i drugih neriješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH i pratiti njihovo provođenje	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Planovi za rješavanje starih i drugih neriješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH se provode, a njihovo ispunjenje služi za ocjenu nosilaca pravosudnih funkcija i stručnih saradnika.
1.2.1.3 Zakonom o tužilaštvima riješiti status stručnih saradnika	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Zakonom o tužilaštvima riješen status stručnih saradnika.
1.2.1.4 Izraditi analizu o opravdanosti postojanja dodatnih sudija i razmotriti mogućnost i opravdanost povećanja broja redovnih sudija	07/2014. - 12/2014.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, KMP i PK BD	Izrađena analiza opravdanosti postojanja dodatnih sudija i razmotrena mogućnost i opravdanost povećanja broja redovnih sudija.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.2 POVEĆANJE EFIKASNOSTI ISTRAGA U KRIVIČNOM POSTUPKU U BIH			
1.2.2.1 Izvršiti obuku i upoznavanje sa rješenjima koja predviđa Uputstvo o saradnji ovlaštenih službenih osoba i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja tokom istrage za sve tužioce i ovlaštene službene osobe po kantonima/okruzima i redovno pratiti primjenu Uputstva	01/2014. - 06/2015.	Nosioci aktivnosti: Tužilaštva BiH, FBiH, RS i BD, svako iz svoje nadležnosti Partneri: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, SIPA, Granična policija BiH, MUP-ovi entiteta i kantona, Policija BD, PK BD, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Dosljedno se primjenjuje Uputstvo za saradnju između tužioca i ovlaštenih službenih osoba u vođenju istraga.
1.2.2.2 Stvoriti pretpostavke za neposrednu, koordiniranu i kontinuiranu zajedničku obuku tužilaca i ovlaštenih službenih osoba	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: Tužilaštva BiH, FBiH, RS i BD, svako iz svoje nadležnosti Partneri: CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Mostar, Policijska akademija Federalnog MUP-a i Uprava za policijsko obrazovanje MUP-a Republike Srpske	Stvorene pretpostavke za zajedničku obuku tužilaca i ovlaštenih službenih osoba na osnovu urađene analize potreba, mogućnosti i načina, stvorene pretpostavke za neposrednu kontinuiranu, zajedničku obuku tužilaca i ovlaštenih službenih osoba.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.3 UNAPREĐENJE SISTEMA ALTERNATIVNOG RJEŠAVANJA SPOROVA (ARS) U BIH			
1.2.3.1 Dalje afirmisati sudsku nagodbu, medijaciju i arbitražu, kao alternativne načine rješavanja sporova	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Unaprijeđena primjena sudske nagodbe, medijacije i arbitraže.
1.2.3.2 Izraditi program obuke za primjenu sudske nagodbe i arbitraže i obučiti sudije za širu primjenu instituta sudske nagodbe	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: PK BD, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske, svako iz svoje nadležnosti	Izrađen program obuke za primjenu sudske nagodbe i arbitraže i sudije obučene za širu primjenu instituta sudske nagodbe.
1.2.3.3 Jačati kapacitete medijatora za promociju medijacije među građanima i drugim subjektima te proširenje medijacije na više vrsta sporova	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: Udruženje medijatora BiH (UM BiH) Partneri: MP BiH, VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Unaprijeđen sistem vansudske medijacije i proširen na više vrsta sporova kroz jačanje institucionalnih i kadrovskih kapaciteta, te sistem promocije ARS među građanima kroz organizovanje sedmica medijacije.
1.2.3.4 Izraditi analizu i prijedloge izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata za unapređenje postupka medijacije	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađena analiza i prijedlog izmjena i dopuna zakona da se spriječi odugovlačenje postupka i poveća efikasnost kroz ARS.
1.2.3.5 Izgraditi kapacitete za primjenu medijacije u predmetima maloljetničke delinkvencije	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: UM BiH Partneri: MP BiH, VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izgrađeni kapaciteti za medijaciju za maloljetnike u sukobu sa zakonom.
1.2.3.6. Izraditi analizu efikasnosti pojedinih vidova alternativnog rješavanja sporova	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, MP RS, FMP i PK BD	Analiza izrađena.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.4 RASTEREĆENJE PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH IZMJEŠTANJEM POJEDINIH POSTUPAKA I PRENOSA OVLAŠTENJA			
1.2.4.1 Izraditi analizu mogućnosti unapređenja izvršnog postupka i pojedinih vanparničnih postupaka kroz prenos nadležnosti na druge subjekte i predložiti model reforme	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza mogućnosti prenosa nadležnosti izvršnog referata i pojedinih vanparničnih postupaka na druge subjekte i predložen model reforme.
1.2.4.2 Izraditi i u proceduru uputiti prijedloge izmjena postojećih zakonskih i podzakonskih akata za izmještanje izvršnog postupka i pojedinih vanparničnih postupaka iz sudova u skladu sa izrađenom analizom	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađene zakonske izmjene i definisan institucionalni okvir za potpuno ili djelimično izmještanje izvršnog referata i pojedinih vanparničnih postupaka drugim institucijama, uz osiguranje njihove odgovornosti i smanjenje troškova.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.5 PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA O SUDOVIMA, TUŽILAŠTVIMA I SVIH PROCESNIH ZAKONA			
1.2.5.1 Analizirati primjenu zakona o sudovima, zakona o tužilaštvima kao i svih procesnih zakona i izraditi preporuke za unapređenje	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Započelo redovno praćenje primjene i izrada godišnjih analiza primjene navedenih zakona, sa preporukama.
1.2.5.2 U skladu sa preporukama pripremiti izmjene i dopune navedenih zakona	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađene izmjene i dopune navedenih zakona u koje su ugrađene preporuke iz analiza.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.6 OSIGURANJE ORGANIZACIJSKIH, INFRASTRUKTURNIH I MATERIJALNO-TEHNIČKIH PRETPOSTAVKI ZA RAD PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH			
1.2.6.1 Izraditi analizu stanja i potreba za obnovu ili izgradnju zgrada pravosudnih institucija u BiH i sačiniti listu prioriteta	01/2014. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partneri: VSTV i pravosudne institucije u BiH	Izrađena analiza stanja i potreba za obnovu ili izgradnju zgrada pravosudnih institucija u BiH i sačinjena lista prioriteta.
1.2.6.2 Izvršiti obnovu ili izgradnju zgrada za prioritetne pravosudne institucije u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti Partneri: VSTV i pravosudne institucije u BiH	Izvršene obnove ili izgradnje zgrada za prioritetne pravosudne institucije u BiH.
1.2.6.3 Dalji razvoj aplikativnih rješenja pravosudnog informacionog sistema namijenjenih upravljanju poslovnim procesima u svrhu unapređenja efikasnosti, kvaliteta i otvorenosti rada pravosudnih institucija u BiH	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Razvijena nova aplikacija sistema za automatsko upravljanje predmetima (CMS) kroz sveobuhvatnu reviziju i razvoj novih funkcionalnosti: unaprijeđen pravosudni internet portal; potencijal CMS se koristi za osiguranje statističkih podataka relevantnih za praćenje i izradu politika, a nova verzija baze podataka ljudskih resursa spremna za korištenje u svim pravosudnim institucijama u BiH.
1.2.6.4 Izgraditi infrastrukturu novog primarnog data centra pravosudnog informacionog sistema u BiH, obnoviti zastarjelu IKT i audio video opremu u VSTV-u, pravosudnim institucijama u BiH, te izvršiti nadogradnju sistemskog softvera pravosudnog informacionog sistema	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Serveri i sistemi za masovnu pohranu i backup podataka preseljeni i pušteni u rad u novom data centru: pravosudni informacioni sistem u BiH usklađen sa novim hardverskim i softverskim tehnološkim standardima.
1.2.6.5 Poboľjšati sigurnosti pravosudnog informacionog sistema u BiH	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Poboľjšana sigurnost pravosudnog informacionog sistema u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.7 UNAPREĐENJE VJEŠTINA UPRAVLJANJA PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U BIH			
1.2.7.1 Izraditi module i provoditi napredne vidove obuke rukovodnog kadra u pravosudnim institucijama u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: PK BD, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske, svako iz svoje nadležnosti	Osigurana redovna obuka za rukovodioce pravosudnih institucija u BiH sa naglaskom na planiranje, nadzor, upravljanje ljudskim resursima, upravljanje vremenom i upravljanje učinkom.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.8 UNAPREĐENJE SISTEMA ZA PRAĆENJE EFIKASNOSTI I KVALITETE RADA SUDIJA, TUŽILACA I STRUČNIH SARADNIKA			
1.2.8.1 Osigurati primjenu i praćenje primjene Pravilnika o vremenskim okvirima za rješavanje predmeta u pravosudnim institucijama u BiH	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Konsolidovana primjena Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužilaštvima i razvijene korektivne mjere.
1.2.8.2 Izraditi i usvojiti nove kriterije za ocjenjivanje rada tužilaca i glavnih tužilaca	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Doneseni novi kriteriji rada tužilaca i glavnih tužilaca i njihov rad se prati u skladu sa kriterijima.
1.2.8.3 Izraditi liste za provjeru korištenja radnog vremena nosilaca pravosudnih funkcija u BiH	07/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Sudije i tužioci bolje upravljaju svojim vremenom.
1.2.8.4 Pratiti primjenu kriterija za ocjenjivanje rada sudija u BiH, te unaprijediti Pravilnik, po potrebi	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: Sudovi u BiH	Kriteriji za ocjenjivanje rada sudija u BiH se unapređuju.
1.2.8.5 Zakonski regulisati ocjenjivanje rada tužilaca i glavnih tužilaca i osigurati efektivan pravni lijek	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Ocjenjivanje rada tužilaca i glavnih tužilaca zakonski regulisano.
1.2.8.6 Pratiti primjenu Pravilnika o orijentacionim normama u sudovima u BiH i po potrebi ga unaprijediti	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: Sudovi u BiH	Kontinuirano se prati primjena Pravilnika o orijentacionim normama u sudovima u BiH, te se po potrebi Pravilnik unapređuje.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.2.9 UNAPREĐENJE I USKLADIVANJE STATUSA ZAPOSLENOG OSOBLJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U BIH			
1.2.9.1 Izraditi i usvojiti dugoročne planove za razvoj statusa, prava, položaja, obuke i ocjenjivanja zaposlenika u pravosuđu u BiH, koji nisu nosioci pravosudnih funkcija, sa pravnog, organizacionog i finansijskog aspekta	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Izrađeni, usvojeni i provode se dugoročni planovi za razvoj statusa, prava, položaja, obuke i ocjenjivanja zaposlenika u pravosuđu u BiH, koji nisu nosioci pravosudnih funkcija, sa pravnog, organizacionog i finansijskog aspekta.

1.3 Odgovornost i profesionalizam nosilaca pravosudnih funkcija u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

- 1. U pravosuđu u BiH potrebno je unaprijediti poštivanje standarada profesionalne etike i integriteta.*
- 2. Naredno pitanje odnosi se na potrebu unapređenja disciplinskih postupaka za nosioce pravosudnih funkcija u BiH, kroz izmjene i dopuna Zakona o VSTV-u BiH i da se detaljno urede pitanja: prevencije i suzbijanja sukoba interesa nosilaca pravosudnih funkcija, njihove disciplinske odgovornosti, zakonodavni okvir za rad Ureda disciplinskog tužioca, uključujući ovlaštenja i ulogu diciplinskog tužioca, te razvijanje prakse koja će osigurati da je sistem pravičan i otvoren.*
- 3. Sistem pravosudnih ispita u BiH potrebno je programski ujednačiti u BiH i modernizovati ga, kako bi bio usklađen sa najboljom praksom drugih zemalja.*
- 4. Jedno od pitanja se odnosi na unapređenje unutrašnje organizacije sudova i tužilaštva, procedura i unapređenja znanja i vještina nosilaca pravosudnih funkcija u BiH za dosljednu primjenu zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnim postupcima u BiH.*
- 5. Potrebno je nastaviti poboljšavati profesionalni razvoj sudija i tužilaca, u skladu sa strateškim planovima CEST-ova, kao i administrativno- tehničkog osoblja.*

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je pet strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) efikasniji i odgovorniji pravosudni sistem u BiH zbog obaveze nosilaca pravosudnih funkcija u BiH da ispune standarde djelovanja, 2) ujednačenost u pogledu standarda za pravosudni ispit u cijeloj BiH, što će dovesti do poboljšanja u kvaliteti kandidata koji ulaze u pravosudni sistem u BiH, 3) bolji sistem kontinuiranog profesionalnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, 4) bolja percepcija javnosti o pravosudnom sistemu u BiH.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 1 - PRAVOSUĐE			
STRATEŠKA PODOBLAST 1.3 – ODGOVORNOST I PROFESIONALIZAM NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.3.1 UNAPREĐENJE POŠTIVANJA STANDARADA PROFESIONALNE ETIKE I INTEGRITETA			
<i>1.3.1.1 Unaprijediti mjere poštivanja standarda profesionalne etike i integriteta</i>	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Unaprijeđene mjere poštivanje standarda profesionalne etike i integriteta.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.3.2 UNAPREĐENJE DISCIPLINSKE ODGOVORNOST NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA U BIH			
<i>1.3.2.1 Unaprijediti disciplinski postupak prema nosiocima pravosudnih funkcija u BiH u skladu sa izmijenjenim i dopunjenim odredbama Zakona o VSTV-u BiH kojim je osiguran efektivan pravni lijek</i>	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Unaprijeđen disciplinski postupak prema nosiocima pravosudnih funkcija u BiH u skladu sa izmijenjenim i dopunjenim odredbama Zakona o VSTV-u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.3.3 MODERNIZACIJA I UJEDNAČAVANJE PROGRAMA POLAGANJA PRAVOSUDNIH ISPITA U BIH			
<i>1.3.3.1 Modernizovati pravosudne ispite u BiH i uskladiti programe polaganja pravosudnih ispita u BiH</i>	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Modernizovani pravosudni ispiti u BiH i usklađeni programi polaganja pravosudnih ispita u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.3.4 UNAPREĐENJE UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH, PROCEDURA, ZNANJA I VJEŠTINA ZA DOSLJEDNU PRIMJENU ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNIM POSTUPCIMA U BIH			
<i>1.3.4.1 Izmijeniti pravilnike o unutrašnjoj organizaciji pravosudnih institucija u BiH i izvršiti popunu radnih mjesta</i>	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: Pravosudne institucije u BiH Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izmijenjeni pravilnici o unutrašnjoj organizaciji pravosudnih institucija u BiH i izvršena popuna radnih mjesta.
<i>1.3.4.2 Prilagoditi CMS i TCMS novim odredbama i procedurama u vođenju predmeta maloljetnih izvršilaca krivičnih djela</i>	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	CMS i TCMS prilagođen novim odredbama i procedurama u vođenju predmeta maloljetnih izvršilaca krivičnih djela.
<i>1.3.4.3 Osigurati da programi rada CEST-ova sadrže teme za unapređenje znanja i vještina za dosljednu primjenu zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnim postupcima u BiH</i>	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Programi rada CEST-ova sadrže teme za unapređenje znanja i vještina za dosljednu primjenu zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnim postupcima u BiH.
<i>1.3.4.4 Provesti analizu primjene odgojnih preporuka i mjera i dati preporuke za unapređenje</i>	07/2015. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza primjene odgojnih preporuka i mjera i date preporuke za unapređenje.
STRATEŠKI PROGRAM: 1.3.5 UNAPREĐENJE OBUKA NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA U BIH			
<i>1.3.5.1 Provesti aktivnosti iz Akcionog plana Srednjoročne strategije za početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca za period 2012. – 2015.</i>	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: PK BD, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Provedene aktivnosti iz Akcionog plana Srednjoročne strategije za početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca za period 2012. – 2015.
<i>1.3.5.2 Utvrditi područja u kojima se može unaprijediti obuka nosilaca pravosudnih funkcija u BiH</i>	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: PK BD, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske, svako iz svoje nadležnosti	Utvrđena područja u kojima se može vršiti unapređenje obuke nosilaca pravosudnih funkcija u BiH.

1.4 Otvorenost u radu pravosudnih institucija u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Dostignuti nivo komunikacije pravosudnih institucija u BiH sa medijima, korisnicima sudova i tužilaštava, te javnosti potrebno je kontinuirano provoditi i unapređivati primjenom moderne metode komunikacije (internet stranice, Centar za sudsku dokumentaciju VSTV-a, portal pravosudje.ba). Da bi se ovo ostvarilo potrebno je vršiti kontinuiranu obuku nadležnog osoblja pravosudnih institucija u BiH.

2. Ista ocjena se može dati i za dostignuti nivo dostupnosti informacija o radu pravosudnih institucija u BiH stručnoj i široj javnosti. Cilj je povećati dostupnost statističkih i kvalitativnih podataka o sudskim i tužilačkim politikama i praksama zainteresovanoj stručnoj i široj javnosti uz korištenje potencijala CMS/TCMS i Centra za sudsku dokumentaciju, te poboljšati sistem javnosti suđenja.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su dva strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) unaprijeđena komunikacija pravosudnih institucija u BiH sa medijima, korisnicima usluga i javnosti, 2) unaprijeđena dostupnost informacija o radu pravosudnih institucija u BiH stručnoj i široj javnosti, 3) bolja percepcija javnosti o pravosudnom sistemu u BiH.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 1 - PRAVOSUĐE			
STRATEŠKA PODOBLAST 1.4 – OTVORENOST U RADU PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.4.1 UNAPREĐENJE KOMUNIKACIJE PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH SA MEDIJIMA, KORISNICIMA USLUGA I JAVNOSTI			
<i>1.4.1.1 Unaprijediti standardizovane internet stranice pravosudnih institucija u BiH, VSTV, Centra za sudsku dokumentaciju i pravosudnog portala pravosudje.ba sa ciljem upoznavanja javnosti sa radom pravosudnih institucija u BiH</i>	01/2015. - 12/2018.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Primjenjuju se moderne metode komunikacije (internet stranice, Centar za sudsku dokumentaciju VSTV-a, portal pravosudje.ba) pravosudnih institucija u BiH sa medijima, korisnicima i javnosti.</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 1.4.2 UNAPREĐENJE DOSTUPNOSTI INFORMACIJA O RADU PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH STRUČNOJ I ŠIROJ JAVNOSTI			
<i>1.4.2.1 Kontinuirano objavljivati podatke na stranici pravosudje.ba o procesuiranju svih krivičnih djela</i>	01/2014. - 12/2018.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Objavljivanje podataka o sudskoj praksi u krivično-pravnoj oblasti u BiH zainteresovanoj stručnoj i široj javnosti odvija se kontinuirano.</i>
<i>1.4.2.2 Kontinuirano objavljivati izvještaje o efikasnosti i kvaliteti rada pravosudnih institucija u BiH</i>	01/2014. - 12/2018.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Objavljivanje izvještaja o efikasnosti i kvaliteti rada pravosudnih institucija u BiH zainteresovanoj stručnoj i široj javnosti odvija se kontinuirano.</i>
<i>1.4.2.3 Kontinuirano ažurirati informacije i sadržaj internet stranice i baze sudskih odluka Centra za sudsku dokumentaciju VSTV-a</i>	01/2014. - 12/2018.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Ažuriranje informacija i sadržaja internet stranice i baze sudskih odluka Centra za sudsku dokumentaciju VSTV-a odvija se kontinuirano.</i>
<i>1.4.2.4 Osigurati dostupnost informacija o radu pravosudnih institucija u BiH organizovanjem javnih događaja (konferencije, okrugli stolovi, diskusije, izrada promotivnih materijala, itd.)</i>	01/2014. - 12/2018.	<i>Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH</i>	<i>Osigurana dostupnost informacija o radu pravosudnih institucija u BiH organizovanjem javnih događaja.</i>

STRATEŠKA OBLAST 2: IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH

Dugoročni prioritet: Razvijati usklađeniji sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH koji, poštujući evropske standarde, osigurava human i zakonit tretman i efektivnu resocijalizaciju u zatvorima u BiH

Ova strateška oblast sadrži tri strateške podoblasti, koje su detaljnije opisane u nastavku teksta.

2.1 Upravljanje sistemom za izvršenje krivičnih sankcija u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Postojeći pravni okvir koji utvrđuje sistem izvršenja krivičnih sankcija potrebno je kontinuirano usklađivati, da bi se izbjegle nedosljednosti u provođenju zakona i propisa u BiH.
2. U BiH ne postoji rukovodni nivo, poput zavodske uprave, između zavoda i ministarstava pravde, niti postoje operativni rukovodioci unutar ministarstava pravde odgovorni za pojedinačne funkcionalne oblasti, što dovodi do pomanjkanja koordinacije i dosljednosti u upravljanju, kao i neefikasnog iskorištavanja sredstava.
3. U ovoj strateškoj oblasti nije uspostavljen potpun sistem prikupljanja podataka vezan za izvršenje krivičnih sankcija ni na jednom od nivoa vlasti u BiH.
4. Pored postignutih rezultata u prethodnom periodu potrebno je nastaviti unapređivati zavodsku infrastrukturu i uslove u zavodima u BiH.
5. Ne postoji sistematizovana obuka zavodskog osoblja ni na jednom od nivoa vlasti u BiH.
6. Takođe potrebno je unaprijediti sistem zdravstvene zaštite za sve osuđenike na svakom od nivoa vlasti u BiH.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je šest strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: 1) razvoj usklađenog sistema za izvršenje krivičnih sankcija u BiH koji stavlja BiH u bolju poziciju u smislu ispunjavanja evropskih i međunarodnih standarda, 2) bolje strateško i operativno upravljanje zavodskim resursima i objektima, što osigurava jednaku primjenu zavodskih standarda koji se odnose na upravljanje kadrovima, izradu programa zdravstvene zaštite i tretmana, kao i efikasnost i efektivnost, 3) uspostavljene osnove za efikasno praćenje efekata koje za cilj ima podizanje zatvorskih standarda, 4) odvajajući upravljanje politikom od operativnog upravljanja, ministarstva pravde su u boljoj poziciji da odvoje resurse za pojačanje cjelokupnog sistema tako da mogu odgovoriti na uočene trendove u oblasti izvršenja krivičnih sankcija.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 2: IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 2.1 – UPRAVLJANJE SISTEMOM ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.1 USKLAĐIVANJE STANDARDI I PROPISA KOJI UREĐUJU IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
2.1.1.1 Analizirati usklađenost zakonskih i podzakonskih akata o izvršenju krivičnih sankcija u BiH, te usklađenost zakona u BiH sa evropskim i međunarodnim standardima u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 06/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Usklađenost zakonskih i podzakonskih akata o izvršenju krivičnih sankcija u BiH, te usklađenost zakona u BiH sa evropskim i međunarodnim standardima kontinuirano se analizira.
2.1.1.2 Izrađivati zakonska rješenja radi usklađivanja u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH i sa evropskim i međunarodnim standardima u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 06/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Zakonska rješenja radi usklađivanja u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH i sa evropskim i međunarodnim standardima kontinuirano se izrađuju.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.2 USPOSTAVLJANJE UPRAVA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
2.1.2.1 Ispitati mogućnosti za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Ispitane mogućnosti za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.
2.1.2.2 Izraditi zakonska rješenja za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 06/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena zakonska rješenja za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.
2.1.2.3 Osigurati materijalne, finansijske i tehničke uslove za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani materijalni, finansijski i tehnički uslovi za uspostavljanje uprava za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.
2.1.2.4 Uspostaviti uprave za izvršenje krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Uspostavljene uprave za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.3 UNAPREĐENJE SISTEMA ZA PRIKUPLJANJE PODATAKA U OBLASTI IZVRŠENJA KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
2.1.3.1 Izvršiti analizu kapaciteta za prikupljanje podataka u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza kapaciteta za prikupljanje podataka u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH.
2.1.3.2 Izraditi podzakonske akte kojima se definiše okvir i procedure za prikupljanje i obradu podataka u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađeni podzakonski akti kojima se definiše okvir i procedure za prikupljanje i obradu podataka.
2.1.3.3 Osigurati materijalno-tehničke uslove i softverska rješenja za operativno i statističko prikupljanje podataka u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani materijalno-tehničke uslovi i softverska rješenja za operativno i statističko prikupljanje podataka u oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH.
2.1.3.4 Provesti obuku o prikupljanju i analizi podataka u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2016. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Provedene obuke o prikupljanju i analizi podataka.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.4 UNAPREĐENJE ZAVODSKE INFRASTRUKTURE I USLOVA U ZAVODIMA U BIH			
2.1.4.1 Završiti tenderske procedure i započeti izgradnju Državnog zavoda	01/2014. - 12/2014.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Završene tenderske procedure i započeta izgradnja Državnog zavoda.
2.1.4.2 Izvršiti radove na izgradnji Državnog zavoda i staviti ga u funkciju	01/2015. - 12/2015.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Završeni radovi na izgradnji Državnog zavoda i isti stavljen u funkciju.
2.1.4.3 Analizirati stanje zavodskih objekata i sačiniti plan finansiranja za rekonstrukcije zavoda, uključujući zavode za maloljetnike u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Analizirano stanje zavodskih objekata i sačinjen plan finansiranja za rekonstrukcije zavoda, uključujući zavode za maloljetnike.
2.1.4.4 Provoditi planove za unapređenja zavodske infrastrukture u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Planovi za unapređenje zavodske infrastrukture se provode.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.5 SISTEMATIZOVANJE I PROVOĐENJE OBUKA ZAVODSKOG OSOBLJA U BIH			
2.1.5.1 Izraditi analizu i zakonska rješenja kojima se regulišu nadležnosti za obuku zavodskog osoblja u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza i zakonska rješenja kojima se regulišu nadležnosti za obuku zavodskog osoblja.
2.1.5.2 Izraditi programe obuke zavodskog osoblja u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Izrađeni programi obuke zavodskog osoblja.
2.1.5.3 Redovno provoditi progame obuke zavodskog osoblja u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Progami obuke zavodskog osoblja redovno se provode.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.1.6 UNAPREĐENJE SISTEMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ZA OSUĐENIKE U BIH			
2.1.6.1 Osigurati finansijska sredstva za provođenje Okvirnog plana za unapređenje zdravstvene zaštite zavodske populacije u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Osigurana finansijska sredstva za provođenje Okvirnog plana za unapređenje zdravstvene zaštite zavodske populacije u BiH.
2.1.6.2 Provesti Okvirni plan za unapređenje zdravstvene zaštite zavodske populacije u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Proveden Okvirni plan za unapređenje zdravstvene zaštite zavodske populacije u BiH.

2.2 Unapređenje primjene alternativnih sankcija u BiH

Prekobrojnost u zavodima u BiH, posebno u Federaciji BiH, je u proteklom periodu bila veoma izražena i ugrožavala je evropske standarde. Da bi se riješio ovaj problem, osim izgradnje zavodskih kapaciteta, bilo je potrebno pozabaviti se i većom primjenom alternativnih sankcija, kojima se ispunjavaju evropski standardi.

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

- 1. Rad za opće dobro na slobodi u BiH se koristi u ograničenoj mjeri i ima mali uticaj na ukupni broj zatvorenika, a u nekim političko-teritorijalnim jedinicama se uopće ni ne koristi. U narednom periodu potrebno je osigurati započetu primjenu rada za opće dobro na slobodi u cijeloj BiH, kako za punoljetne, tako i za maloljetne osuđenike.*
- 2. U Federaciji BiH postoji iskazana potreba da se unaprijedi započeto provođenje sankcije kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom.*
- 3. Dodatno je potrebno unaprijediti provođenje uslovnog otpusta u cijeloj BiH.*
- 4. Takođe i postupak pomilovanja u BiH treba dodatno unaprijediti. Uslovni otpust u BiH trenutno se koristi u veoma ograničenoj mjeri i u različitim omjerima na različitim nivoima vlasti.*
- 5. Jedna od obaveza BiH je i uspostavljanje probacijske službe u BiH, u skladu sa nadležnostima različitih nivoa vlasti u BiH, čije uspostavljanje još nije započeto.*

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je pet strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) smanjena prekobrojnost u zavodima, što će dovesti do većeg poštovanja ljudskih prava, 2) zavodi su u stanju da bolje ispunjavaju evropske standarde, kao i da efektivnije održavaju red i sigurnost unutar zavoda, 3) bolja razdvojenost zatvorenika i ograničen kontakt između različitih kategorija zatvorenika, 4) veće mogućnosti za efektivan tretman zatvorenika, uključujući rehabilitacioni rad, 5) povećana mogućnost za reintegraciju osuđenika u društvo, putem održavanja veza sa zajednicom, a boravak u zavodima bi se koristio samo za osobe koje su počinile teža krivična djela, koja i predstavljaju najveću prijetnju društvu.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 2: IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 2.2 – UNAPREĐENJE PRIMJENE ALTERNATIVNIH SANKCIJA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 2.2.1 OSIGURANJE PRIMJENE RADA ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI ZA PUNOLJETNE I MALOLJETNE OSUĐENIKE U BIH			
2.2.1.1 Osigurati zakonske i druge uslove za primjenu instituta rada za opće dobro na slobodi u kantonima gdje ovaj institut nije zaživio, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani zakonski i drugi uslovi za primjenu instituta rada za opće dobro na slobodi u kantonima gdje ovaj institut nije zaživio, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH.
2.2.1.2 Započeti primjenu instituta rada za opće dobro na slobodi koristeći primjere dobrih praksi i rezultata pojedinih kantona u Federaciji BiH	06/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Započeta primjena instituta rada za opće dobro na slobodi koristeći primjere dobrih praksi i rezultata pojedinih kantona u Federaciji BiH.
2.2.1.3 Osigurati statističko praćenje primjene instituta rada za opće dobro na slobodi za punoljetne osobe u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	06/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Osigurano statističko praćenje primjene instituta rada za opće dobro na slobodi za punoljetne osobe.
2.2.1.4 Osigurati zakonske i druge uslove za primjenu odgojne preporuke uključivanje u rad, bez naknade, u humanitarne organizacije ili poslove socijalnog, lokalnog ili ekološkog sadržaja za maloljetne osobe u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: FMP, MP RS i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani zakonski i drugi uslovi za primjenu odgojne preporuke uključivanje u rad, bez naknade, u humanitarne organizacije ili poslove socijalnog, lokalnog ili ekološkog sadržaja za maloljetne osobe.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.2.2 PROVOĐENJE SANKCIJE KUĆNOG ZATVORA S ELEKTRONSKIM NADZOROM U BIH			
2.2.2.1 Izraditi analizu izvršenja sankcije kućnog zatvora s elektronskim nadzorom u Federaciji BiH i dati preporuke za unapređenje	01/2014. - 06/2014.	Nosilac aktivnosti: FMP	Izrađena analiza izvršenja sankcije kućnog zatvora s elektronskim nadzorom u Federaciji BiH i date preporuke za unapređenje.
2.2.2.2 Provesti preporuke analize koje se tiču formalnih i praktičnih uslova za bolju kontrolu i efekte provođenja ove sankcije	07/2014. - 06/2015.	Nosilac aktivnosti: FMP	Provedene preporuke analize koje se tiču formalnih i praktičnih uslova za bolju kontrolu i efekte provođenja ove sankcije.
2.2.2.3 Izraditi analizu potrebe uvođenja sankcije kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH i predložiti zakonska rješenja	01/2014. - 06/2015.	Nosioci aktivnosti: MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza potrebe uvođenja sankcije kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH i predložena zakonska rješenja.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.2.3 UNAPREĐENJE PROVOĐENJA USLOVNOG OTPUSTA U BIH			
2.2.3.1 Zakonski regulisati nadzor nad osuđenim osobama na uslovnom otpustu u zajednici i opoziv uslovnog otpusta u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Zakonski regulisan nadzor nad osuđenim osobama na uslovnom otpustu u zajednici i opoziv uslovnog otpusta.
2.2.3.2 Osigurati materijalne, finansijske i tehničke uslove za osiguranje nadzora nad osuđenim osobama u zajednici u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani materijalni, finansijski i tehnički uslovi za osiguranje nadzora nad osuđenim osobama u zajednici.
2.2.3.3 Osigurati statističko praćenje provođenja instituta uslovnog otpusta i nadzora u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurano statističko praćenje provođenja instituta uslovnog otpusta i nadzora.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 2.2.4 UNAPREĐENJE POSTUPKA POMILOVANJA U BIH			
2.2.4.1 Izraditi analizu politike pomilovanja i dati preporuke za unapređenje u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza politike pomilovanja i date preporuke za unapređenje.
2.2.4.2 Provesti preporuke analize u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Provedene preporuke analize.
2.2.4.3 Provesti aktivnosti upoznavanja javnosti sa načelima instituta i zakona o pomilovanju u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Provedene aktivnosti upoznavanja javnosti sa načelima instituta i zakona o pomilovanju.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.2.5 USPOSTAVLJANJE PROBACIJSKE SLUŽBE U BIH			
2.2.5.1 Izraditi studiju izvodljivosti i efekata uspostave probacijske službe u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena studija izvodljivosti i efekata uspostave probacijske službe u BiH.
2.2.5.2 Izraditi zakonska rješenja za uspostavljanje probacijske službe u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena zakonska rješenja za uspostavljanje probacijske službe u BiH.
2.2.5.3 Osigurati materijalne, finansijske i institucionalne uslove za uspostavljanje probacijske službe u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani materijalni, finansijski i institucionalni uslovi za uspostavljanje probacijske službe u BiH.
2.2.5.4 Izraditi program obuke i obučiti probacijsko osoblje u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioци aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađen program obuke i obučenoprobacijsko osoblje u BiH.

2.3 Unapređenje primjene međunarodnih standarda u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

- 1. Preporuke Komiteta ministara Vijeća Evrope državama članicama o pritvoru, uslovima u pritvoru i zaštiti od zloupotrebe, kao i preporuke CPT-a, uz posebne uslove za žene i maloljetnike obavezuju BiH da unaprijedi uslove boravka u pritvoru i postupanje prema pritvorenicima.*
- 2. Trenutno u BiH postoji veoma malo programa koji su prilagođeni potrebama specifičnih grupa zatvorenika, kao što su žene, maloljetnici, osobe na odsluženju dugih kazni zatvora, ovisnici i osuđenici sa umanjenom uračunljivošću, zbog nepostojanja odgovarajućih objekata ili politika u samim zatvorima ili kapaciteta u ministarstvima pravde za osmišljavanje zajedničkih programa većeg obima, pa u narednom periodu postoji potreba unapređenja tretmana osuđeničke populacije i stvaranje pretpostavki za prilagođen tretman maloljetnih osuđenika.*
- 3. Kapaciteti Psihijatrijske klinike na Sokocu nisu operativni i smještaj osoba kojima su izrečene mjere obaveznog psihijatrijskog liječenja se ne vrši u za to predviđenoj ustanovi, to jest Psihijatrijskoj klinici na Sokocu.*

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su tri strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) poboljšane šanse za rehabilitaciju među specifičnim kategorijama zavodske populacije i smanjenje rizika za specifične kategorije u zavodima, 2) izrada viših i ujednačenih standarda u cijeloj zavodskoj službi, 3) stvaranje uslova koji podržavaju poštovanje evropskih i međunarodnih standarda, 4) BiH u boljoj poziciji da ispuni evropske i međunarodne standarde u svakoj od datih oblasti.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 2: IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 2.3 – UNAPREĐENJE PRIMJENE MEĐUNARODNIH STANDARDNA U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 2.3.1 UNAPREĐENJE USLOVA BORAVKA U PRITVORU I POSTUPANJA PREMA PRITVORENIM OSOBAMA U BIH			
2.3.1.1 Izraditi analizu primjene relevantnih standarda o pritvoru i dati preporuke za poboljšanja u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza primjene relevantnih standarda o pritvoru i date preporuke za poboljšanja.
2.3.1.2 Osigurati zakonske, materijalne, finansijske i infrastrukturne uslove za provođenje preporuka u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani zakonski, materijalni, finansijski i infrastrukturni uslovi za provođenje preporuka.
2.3.1.3 Provesti preporuke analize kojima se unapređuje postupanje prema pritvorenim osobama u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Provedene preporuke analize kojima se unapređuje postupanje prema pritvorenim osobama.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.3.2 UNAPREĐENJE TRETMANA OSUĐENIČKE POPULACIJE I STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA PRILAGOĐEN TRETMAN MALOLJETNIH OSUĐENIKA U BIH			
2.3.2.1 Osigurati zakonske i druge uslove za povećanje broja stručnog osoblja u zavodima u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Osigurani zakonski i drugi uslovi za povećanje broja stručnog osoblja u zavodima u BiH.
2.3.2.2 Provesti obuke o različitim programima tretmana u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Provedene obuke o različitim programima tretmana.
2.3.2.3 Izraditi analizu mogućnosti proširenja programa tretmana i provesti preporuke u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza mogućnosti proširenja programa tretmana i provedene preporuke.
2.3.2.4 Provoditi posebne programe tretmana i režima sigurnosti za posebne kategorije osuđenika u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Provedeni posebni programi tretmana i režima sigurnosti za posebne kategorije osuđenika.
2.3.2.5 Renovirati postojeće zavode za maloljetnike u BiH, uz kapacitete za provođenje mjera sigurnosti u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Renovirani postojeći zavodi za maloljetnike u BiH i osigurano provođenje mjera sigurnosti.
2.3.2.6 Uspostaviti ustanove za provođenje mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog ambulantskog liječenja na slobodi za maloljetnike u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Uspostavljene ustanove za provođenje mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog ambulantskog liječenja na slobodi maloljetnika.
STRATEŠKI PROGRAM: 2.3.3 STAVLJANJE U FUNKCIJU PSIHIJATRIJSKE KLINIKE NA SOKOCU			
2.3.3.1 Osigurati materijalno-tehnička sredstva za stavljanje u funkciju Psihijatrijske klinike na Sokocu	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: Ministarstvo zdravlja Republike Srpske Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Osigurana materijalno-tehnička sredstva za stavljanje u funkciju Psihijatrijske klinike na Sokocu.
2.3.3.2 Izraditi i provoditi program obuke osoblja Psihijatrijske klinike na Sokocu	01/2014. - 12/2018.	Nosilac aktivnosti: Ministarstvo zdravlja Republike Srpske	Izrađeni i provedeni programi obuke osoblja Psihijatrijske klinike na Sokocu.
2.3.3.3 Osigurati praćenje provođenja mjere obaveznog psihijatrijskog liječenja u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurano praćenje provođenja mjere obaveznog psihijatrijskog liječenja.

STRATEŠKA OBLAST 3: PRISTUP PRAVDI U BIH

Dugoročni prioritet: Unaprijediti sistem međunarodne pravne pomoći i uspostaviti, jačati i održavati sisteme i procese kojim se garantuje jednak pristup pravdi u BiH

Ova strateška oblast sadrži tri strateške podoblasti, koje su detaljnije opisane u nastavku teksta.

3.1 Međunarodna pravna pomoć i saradnja

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

- 1. U narednom periodu potrebno je izraditi analizu o izazovima i potrebama u oblasti međunarodne pravne pomoći (MPP), koja će poslužiti kao osnova za dalje djelovanje i planiranje u ovoj oblasti.*
- 2. Takođe, treba unaprijediti postupanje sudova u predmetima MPP sa ciljem ujednačavanja, što se može postići boljom koordinacijom i provođenjem obuka o MPP.*
- 3. Unapređenje pružanja MPP u građanskim stvarima.*
- 4. Unapređenje jedinstvenog načina evidentiranja za državljane BiH koji nisu rođeni u BiH, a osuđeni su u inostranstvu i u BiH donošenjem provedbenih propisa od strane Ministarstva sigurnosti.*
- 5. U proteklom periodu iskazana je potreba jačanja ljudskih resursa entitetskih ministarstava i PK BD u oblasti MPP, te organizovanje zajedničke obuke sa MP BiH i koordiniranje napora u ovoj oblasti.*
- 6. Uspostavljanje i dalje unapređenje sistema informisanja, vođenja elektronske pisarnice (baze podataka), prikupljanja i praćenja statistike u oblasti MPP od strane svih nadležnih tijela se postavlja kao hitna potreba uslovljena i zahtjevima EU.*
- 7. Unapređenje saradnje i razmjene informacija IDDEEA sa nadležnim institucijama u oblasti MPP, radi usklađivanja podzakonskih akata od strane IDDEEA, u skladu sa u usvojenim izmjenama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.*

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je sedam strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) dodatno osnažen kapacitet pravosudnih institucija u BiH u BiH da rješavaju predmete MPP i veća svijest o obavezama iz oblasti MPP, što će dovesti do bolje saradnje u građanskim i krivičnim predmetima, 2) osnažen kvalitet provedenih evropskih i drugih međunarodnih obaveza, naročito konvencija Vijeća Evrope i olakšavanje bolje saradnje sa drugim državama, 3) dosljedna i jednaka primjena zakona koji regulišu međunarodnu pravnu pomoć i saradnju u svim sudovima u BiH, te osiguravanje jasnijih i jednostavnijih funkcija i odgovornosti među svim učesnicima u mreži pravosudnih institucija u BiH.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 3: PRISTUP PRAVDI U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 3.1 – MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ I SARADNJA			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.1 IZRADA OBJEDINJENE ANALIZE O IZAZOVIMA I POTREBAMA U OBLASTI MPP			
3.1.1.1 Izraditi analizu koja će identifikovati dobre prakse, izazove, prepreke i preporuke za unapređenje u oblasti MPP	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: FMP, MP RS, PK BD i Interpol	Izrađena analiza dobre prakse, izazova, prepreka, sa preporukama za unapređenje u oblasti MPP.
3.1.1.2 Provesti preporuke analize	01/2015. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: FMP, MP RS, PK BD i Interpol	Provedene preporuke analize.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.2 UNAPREĐENJE POSTUPANJA SUDOVA U BIH U PREDMETIMA MPP SA CILJEM UJEDNAČAVANJA			
3.1.2.1 Predložiti godišnje programe obuke sudija o MPP, u skladu sa prethodno utvrđenom analizom	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Predloženi godišnji programi obuke sudija o MPP, u skladu sa prethodno utvrđenom analizom.
3.1.2.2 Osigurati kontinuiranu obuku sudija o MPP i godišnje izvještavati MP BiH o efektima obuke	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Osigurana kontinuirana obuka sudija o MPP i podnijeti godišnji izvještaji MP BiH o efektima obuke.
3.1.2.3 Definirati rješenja za dostavljanje informacija sudovima u BiH u pogledu novih pravnih instrumenata u postupcima pružanja MPP	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partner: VSTV	Definisana rješenja za dostavljanje informacija sudovima u BiH u pogledu novih pravnih instrumenata u postupcima pružanja MPP.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.3 UNAPREĐENJE PRUŽANJA MPP U GRAĐANSKIM STVARIMA			
3.1.3.1 Osigurati kontinuiranu obuku sudija u oblasti MPP u građanskim stvarima i godišnje izvještavati MP BiH o efektima obuke	01/2015. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske	Osigurana kontinuirana obuka sudija u oblasti MPP u građanskim stvarima i podnijeti godišnji izvještaji MP BiH o efektima obuke.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.4 UNAPREĐENJE JEDINSTVENOG NAČINA EVIDENTIRANJA ZA DRŽAVLJANE BIH KOJI NISU ROĐENI U BIH, A OSUĐENI SU U INOSTRANSTVU I U BIH			
3.1.4.1 Dati upute Ministarstvu sigurnosti i upozoriti na obaveznost postupanja u skladu sa Zakonom o MPP u krivičnim stvarima	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: MP BiH Partner: Ministarstvo sigurnosti	Date upute Ministarstvu sigurnosti koje je upozoreno o obaveznosti postupanja u skladu sa Zakonom o MPP u krivičnim stvarima.
3.1.4.2 Izraditi provedbene propise	01/2014. - 12/2014.	Nosilac aktivnosti: Ministarstvo sigurnosti	Izrađeni provedbeni propisi.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.5 JAČANJE KAPACITETA ENTITETSKIH MINISTARSTAVA I PK BD U OBLASTI MPP, TE ORGANIZOVANJE ZAJEDNIČKE OBUKE SA MP BIH I KOORDINIRANJE NAPORA U OVOJ OBLASTI			
3.1.5.1 Povećati broj izvršilaca na poslovima MPP u entitetskim ministarstvima pravde	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: FMP i MP RS, svako iz svoje nadležnosti	Povećan broj izvršilaca na poslovima MPP u entitetskim ministarstvima pravde.
3.1.5.2 Dostaviti prijedlog obuke nadležnim agencijama za državnu službu u BiH za godišnji program obuke, u koji će biti uvrštena i ciljana obuka iz oblasti MPP	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Dostavljen prijedlog obuke agencijama za državnu službu u BiH za godišnji program obuke, u koji će biti uvrštena i ciljana obuka iz oblasti MPP.
3.1.5.3 Održavati po potrebi sastanke iz oblasti MPP	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: MP BiH Partneri: FMP, MP RS i PK BD	Sastanci iz oblasti MPP se održavaju po potrebi.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.6 USPOSTAVLJANJE I DALJE UNAPREĐENJE SISTEMA INFORMISANJA, VOĐENJA ELEKTRONSKE PISARNICE, PRIKUPLJANJA I PRAĆENJA STATISTIKE U OBLASTI MPP OD STRANE NADLEŽNIH TIJELA			
3.1.6.1 Prikupiti informacije o potrebnim statističkim podacima pravosudnih institucija u BiH o MPP-u	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Prikupljene informacije o potrebnim statističkim podacima pravosudnih institucija u BiH o MPP.
3.1.6.2 Izraditi funkcionalnosti u sistemu za automatsko upravljanje sudskim i tužilačkim predmetima na osnovu kojih će biti moguće prikupljati i pratiti predmete u oblasti MPP-a	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Izrađene funkcionalnosti u sistemu za automatsko upravljanje sudskim i tužilačkim predmetima na osnovu kojih je moguće prikupljati i pratiti predmete u oblasti MPP-a.
3.1.6.3 Osigurati sredstva za dogradnju OWIS-a	01/2014. - 12/2018.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Osigurana sredstva za dogradnju OWIS-a.
3.1.6.4 Obaviti testiranje OWIS-a u pogledu davanja željenih rezultata i dati odgovarajuće upute i zahtjeve u cilju unapređenja OWIS-a	07/2015. - 12/2015.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Obavljeno testiranje OWIS-a u pogledu davanja željenih rezultata i date odgovarajuće upute i zahtjevi u cilju unapređenja OWIS-a.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.1.7 UNAPREĐENJE SARADNJE I RAZMJENE INFORMACIJA IDDEEA SA NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA U OBLASTI MPP			
3.1.7.1 Uskladiti podzakonske akte u skladu sa izmjenama Zakona o MPP u krivičnim stvarima	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: IDDEEA Partner: MP BiH	Usklađeni podzakonski akti u skladu sa izmjenama Zakona o MPP u krivičnim stvarima.
3.1.7.2 Uskladiti podzakonske akte koji bi omogućavali dostavu podataka po zahtjevu inostranih organa u skladu sa zaključenim ugovorima	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: IDDEEA Partner: MP BiH	Usklađeni podzakonski akti koji omogućavaju dostavu podataka po zahtjevu inostranih organa u skladu sa zaključenim ugovorima.

3.2 Besplatna pravna pomoć u BiH

U okviru ove podblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. BiH tek treba uspostaviti održiv i sveobuhvatan sistem pravne pomoći. Advokati koje sudovi imenuju po službenoj dužnosti svoje usluge naplaćuju, ukoliko uopće, sa višemjesečnim zakašnjenjem, visoki troškovi branilaca po službenoj dužnosti za posljedicu imaju nevoljnost da i obavijeste stranke o njihovom pravu na branioca.

2. Iako su određeni nivoi vlasti u BiH regulisali pružanje besplatne pravne pomoći, nema dosljednosti. Veliki izazov u ovoj oblasti je pronaći obuhvatan sistem koji osigurava minimum jednakosti pred zakonom za sve građane BiH, koji je istovremeno prilagodljiv i zadovoljava različite potrebe i zahtjeve, te održiv u okviru postojećih budžetskih ograničenja za sektor pravde u BiH. Ne postoji jedinstven model najbolje međunarodne prakse koji bi se mogao neposredno primijeniti u BiH.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su dva strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) poštivanje najvažnijih evropskih i međunarodnih konvencija od strane BiH, naročito Evropske konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama, 2) zajednički pravni okvir i pružanje minimalnih standarda koji za sve garantuju jednakost pred zakonom, 3) efektivniji sistem pravne pomoći, tako da postoje postavljeni i jasni standardi za one koji primaju besplatnu pravnu pomoć i slični standardi za one koji pružaju besplatnu pravnu pomoć na području cijele BiH, 4) povećana efektivnost i održivost putem pružanja programa obuke i procjene uticaja različitih modela besplatne pravne pomoći.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 3: PRISTUP PRAVDI U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 3.2 – BESPLATNA PRAVNA POMOĆ (BPP) U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 3.2.1 PROVOĐENJE PROCJENE O POTREBI USVAJANJA ZAKONA O BPP U POSTUPCIMA PRED INSTITUCIJAMA BiH			
3.2.1.1 Formirati radnu grupu za izradu analize potreba za osnivanjem tijela za pružanje BPP pred institucijama BiH i opravdanosti donošenja Zakona o BPP u postupcima pred institucijama BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Radna grupa za izradu analize potreba za osnivanjem tijela za pružanje BPP pred institucijama BiH i opravdanosti donošenja Zakona o BPP u postupcima pred institucijama BiH formirana.
3.2.1.2 Izraditi analizu potreba za osnivanjem tijela za pružanje BPP pred institucijama BiH i opravdanosti donošenja Zakona o BPP u postupcima pred institucijama BiH	07/2014. - 10/2014.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Izrađena analiza potreba za osnivanjem tijela za pružanje BPP pred institucijama BiH i opravdanosti donošenja Zakona o BPP u postupcima pred institucijama BiH.
3.2.1.3 Usaglasiti Zakon o BPP pred institucijama BiH i uputiti ga u proceduru usvajanja	11/2014. - 12/2014.	Nosilac aktivnosti: MP BiH	Usaglašen Zakon o BPP pred institucijama BiH i upućen u proceduru usvajanja.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.2.2 USPOSTAVLJANJE PRAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI U BIH			
3.2.2.1 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja zakone o besplatnoj pravnoj pomoći na nivoima vlasti koji ih nisu dosada usvojili	01/2014. - 06/2014.	Nosioci aktivnosti:FMP i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Izrađeni i upućeni u proceduru usvajanja zakoni o besplatnoj pravnoj pomoći na nivoima vlasti koji ih nisu dosada usvojili.
3.2.2.2 Osigurati sredstva za uspostavljanje institucionalnog okvira za pružanje besplatne pravne pomoći na nivoima vlasti koji ga nisu dosada imali	06/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti:FMP i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Osigurana sredstva za uspostavljanje institucionalnog okvira za pružanje besplatne pravne pomoći na nivoima vlasti koji ga nisu dosada imali.
3.2.2.3 Imenovati i kontinuirano obučavati osoblje u institucijama za pružanje besplatne pravne pomoći na nivoima vlasti koji to nisu dosada imali	06/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti:FMP i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Imenovano i kontinuirano se obučava osoblje u institucijama za pružanje besplatne pravne pomoći na nivoima vlasti koji to nisu dosada imali.

3.3 Pristup pravdi

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Procedure postupanja prilagođenih ranjivim i marginaliziranim grupama u svim vrstama postupaka. Sudovi i tužilaštava u BiH trebaju biti organizaciono osposobljeni za primjenu Zakona o postupanju sa djecom i maloljetnicima kao i svim drugim marginaliziranim grupama u svim vrstama postupaka. Postoji potreba da se izradi analiza funkcionalnosti CMS i TCMS-a u smislu prilagođenosti predmetima maloljetničkog prestupništva u sudovima i tužilaštvima u BiH. Prijeko je potrebno uspostavljanje sistema za prikupljanje informacija o vrsti statističkih podataka potrebnih za praćenje statistike u oblasti maloljetničkog prestupništva u BiH. U CMS-u i TCMS-u treba uvesti nove funkcionalnosti, prilagođene procesuiranju predmeta maloljetničkog prestupništva u sudovima i tužilaštvima u BiH.

2. VSTV treba započeti pratiti uspostavljanje odjela za podršku svjedocima u sudovima i tužilaštvima u BiH. Za osoblje zaposleno u odjelima za unapređenje podrške svjedocima treba osigurati odgovarajuću obuku, kroz uspostavljanje i jačanje kapaciteta odjela za podršku svjedocima u sudovima i tužilaštvima u BiH.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su dva strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: 1) provođenje odabranih programa bi trebalo povećati pravedan i jednak pristup pravdi i osigurati da usluge koje se pružaju kroz sudove zadovoljavaju potrebe građana, 2) veća usmjerenost na potrebe građana, 3) izgradnja predanosti kod nosilaca pravosudnih funkcija u BiH da se u svom radu usmjere na građanina i rezultate koji su njima važni, 4) sve ovo vodi većem povjerenju i pouzdanju u sudove u BiH, kako za sadašnje korisnike usluga sudova, tako i za građane koji mogu postati korisnici sudova u budućnosti.

STRATEŠKA OBLAST 3: PRISTUP PRAVDI U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 3.3 – PRISTUP PRAVDI			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 3.3.1 OSIGURANJE POSTUPANJA PRILAGOĐENIH RANJIVIM I MARGINALIZOVANIM GRUPAMA U SVIM POSTUPCIMA			
3.3.1.1 Osigurati da su pravosudne institucije u BiH organizaciono osposobljene za postupanja sa ranjivim i marginalizovanim grupama u svim postupcima	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: Pravosudne institucije u BiH	Osigurano da su pravosudne institucije u BiH organizaciono osposobljene za postupanja sa ranjivim i marginalizovanim grupama u svim postupcima.
STRATEŠKI PROGRAM: 3.3.2 UNAPREĐENJE PODRŠKE SVJEDOCIMA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA U BIH			
3.3.2.1 Uspostaviti odjele za podršku svjedocima u pravosudnim institucijama u BiH	01/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Uspostavljeni odjeli za podršku svjedocima u pravosudnim institucijama u BiH.
3.3.2.2 Osigurati kontinuiranu obuku zaposlenim u odjelima za podršku svjedocima	01/2014. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Osigurana kontinuirana obuka zaposlenim u odjelima za podršku svjedocima.

STRATEŠKA OBLAST 4: PODRŠKA EKONOMSKOM RAZVOJU U BIH

Dugoročni prioritet: Definirati i provesti mjere kojim će sektor pravde doprinijeti stvaranju povoljnijeg okruženja za održiv ekonomski razvoj u BiH

Ova strateška oblast sadrži dvije strateške podoblasti, koje su detaljnije opisane u nastavku teksta.

4.1 Zemljišna administracija u Federaciji BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Osigurati pouzdana i sigurna stvarna prava i izradu efektivnih usluga zemljišne administracije predstavlja veliki izazov. Već su u toku aktivnosti izrade modernog, digitalizovanog sistema upravljanja zemljišnim knjigama i katastarskim podacima, dakle oblasti u kojima je potrebna dodatna reforma uključuju finalizaciju i efikasno organizovanje relevantnog zakonodavnog okvira za ukupnu reformu zemljišne administracije. Zakonski okvir zemljišne administracije u Federaciji BiH još nije u potpunosti kompletiran pa je potrebno završiti ovu aktivnost.

2. Poboljšavanje standarda usluga zemljišne administracije, zajedno sa izgradnjom tehničkih i menadžerskih kapaciteta, kao i standardizovanje kvaliteta usluga, kako u zemljišno-knjižnim uredima tako i u relevantnim organima uprave treba razviti, te provesti kontinuiran program obuke za zaposlene u organima zemljišne administracije.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su dva strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) jasan zakonodavni okvir, koji olakšava efikasniji i otvoreniji rad i pružanje boljih usluga korisnicima, istovremeno osiguravajući da standardi pružanja usluga korisnicima budu jasni u zemljišno-knjižnim uredima u BiH, kao rezultat čega će građani imati veće povjerenje, 2) veća efikasnost u zemljišno-knjižnim uredima, budući da svaki zemljišno-knjižni ured ispunjava svoju ulogu u koordinaciji sa drugima, 3) razvoj usklađenog sistema zemljišnih knjiga u BiH, koji vodi do pravne sigurnosti u vezi sa stvarnim pravima, što stvara bolju klimu za investicije.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 4: PODRŠKA EKONOMSKOM RAZVOJU U FEDERACIJI BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 4.1 – ZEMLJIŠNA ADMINISTRACIJA U FEDERACIJI BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 4.1.1 KOMPLETIRANJE PRAVNOG OKVIRA ZEMLJIŠNE ADMINISTRACIJE U FEDERACIJI BIH			
4.1.1.1 Usvojiti potrebne zakonske i podzakonske akte iz oblasti zemljišne administracije u Federaciji BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosilac aktivnosti: FMP	Usvojeni potrebni zakonski i podzakonski akti iz oblasti zemljišne administracije u Federaciji BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 4.1.2 IZRADA I PROVOĐENJE PROGRAMA KONTINUIRANE OBUKE ZA ZAPOSLENE U ORGANIMA ZEMLJIŠNE ADMINISTRACIJE			
4.1.2.1 Izraditi programe obuke za zaposlene u organima zemljišno-knjižne administracije u Federaciji BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosilac aktivnosti: FMP	Izrađeni programi obuke za zaposlene u organima zemljišno-knjižne administracije u Federaciji BiH
4.1.2.2 Provoditi programe obuke za zaposlene u organima zemljišno-knjižne administracije u Federaciji BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosilac aktivnosti: FMP	Provedeni programi obuke za zaposlene u organima zemljišno-knjižne administracije u Federaciji BiH

4.2 Privredno sudovanje u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. U sistemu registracije poslovnih subjekata u BiH treba izraditi analizu potrebnih izmjena Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata i usvajanja potrebnih podzakonskih akata. Takođe potrebno je izraditi analizu primjene usvojenog Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj. U skladu sa nalazima i preporukama iz navedenih analiza treba pripremiti i uputiti u proceduru usvajanja potrebne zakonske i podzakonske akte. Postoji potreba da se izradi i analiza o mogućnosti uspostavljanja „posrednika“ kod registracije poslovnih subjekata, sa preporukama za dalji rad, a preporuke analize da se provedu. Već su započele pripremne aktivnosti za uspostavljanje elektronske evidencije privrednih registara u BiH, koje treba kompletirati i unaprijediti na način da se svi podaci elektronski unose i učine dostupnim notarima, sa mogućnošću da notari na osnovu tih zvaničnih podataka izdaju potvrde o činjenicama iz registra.

2. U narednom periodu treba uspostaviti mogućnost svim sudovima da imaju uvid u bazu podataka UIO, IDDEEA i ostalih organa uprave. Isto tako treba stvoriti tehničke mogućnosti, u skladu sa standardima pravosudnog informacionog sistema i obavezati sudove za informisanje nadležnih poreskih uprava, zavoda za statistiku i drugih nadležnih organa u pogledu podataka koji se upisuju u sudski registar.

3. U narednom periodu odredbe zakona o privrednim društvima bi trebalo izmijeniti i dopuniti, nakon temeljite analize sadašnjih odredbi.

4. Za potrebe prakse potrebno je uspostaviti portal privrednih registara na kojem će se moći izvršiti uvid u sve javne podatke privrednih registara, u skladu sa standardima pravosudnog informacionog sistema.

5. U narednom periodu trebalo bi izmijeniti i zakone o likvidaciji i stečaju, nakon temeljite analize sadašnjih odredbi.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisano je pet strateških programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) jasan zakonodavni okvir, koji olakšava efikasniji i otvoreniji rad i pružanje boljih usluga korisnicima, istovremeno osiguravajući da standardi pružanja usluga korisnicima budu jasni u privrednim odjelima ili privrednim sudovima u BiH, kao rezultat čega će građani imati veće povjerenje, 2) veća efikasnost u privrednim odjelima ili privrednim sudovima u BiH, budući da svaki privredni odjel ili privredni sud u BiH ispunjava svoju ulogu u koordinaciji sa drugima, 3) razvoj usklađenog sistema privrednog sudovanja, koji vodi do pravne sigurnosti u privrednim odnosima, što stvara bolju klimu za investicije.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 4: PODRŠKA EKONOMSKOM RAZVOJU U BIH			
STRATEŠKA PODOBLAST 4.2 – PRIVREDNO SUDOVANJE U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 4.2.1 ANALIZIRANJE I PROVOĐENJE SISTEMA REGISTRACIJE POSLOVNIH SUBJEKATA U BIH			
4.2.1.1 Izraditi analizu potrebnih izmjena zakona o registraciji poslovnih subjekata i usvajanja potrebnih podzakonskih akata, kako bi bio uspostavljen sistem registracije poslovnih subjekata koji osigurava pravnu sigurnost i efikasnost postupka registracije poslovnih subjekata u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partneri: VSTV i pravosudne institucije u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	Izrađena analiza potrebnih izmjena navedenih zakona.
4.2.1.2 Izraditi analizu efekata uspostavljanja privrednih sudova u Republici Srpskoj	07/2014. - 06/2015.	Nosilac aktivnosti: MP RS Partneri: Pravosudne institucije u Republici Srpskoj	Izrađena analiza efekata uspostavljanja privrednih sudova u Republici Srpskoj.
4.2.1.3 Izraditi analizu primjene Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj	07/2014. - 06/2015.	Nosilac aktivnosti: MP RS Partneri: Pravosudne institucije u Republici Srpskoj	Izrađena analiza primjene Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.
4.2.1.4 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja zakonske i podzakonske akte o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	07/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partneri: VSTV i pravosudne institucije u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	Izrađeni i upućeni u proceduru usvajanja zakonski i podzakonski akti o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH.
4.2.1.5 Izraditi analizu mogućnosti uspostavljanja posrednika koji bi strankama omogućio lakšu i bržu registraciju u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađena analiza mogućnosti uspostavljanja posrednika koji bi strankama omogućio lakšu i bržu registraciju u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH.
4.2.1.6 U zavisnosti od rezultata i preporuka analize uspostavljanje institucije „posrednika“ u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Uspostavljene funkcije „posrednika“ u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH.
4.2.1.7 Kompletirati elektronske evidencije privrednih registara u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Kompletirane elektronske evidencije privrednih registara u BiH.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

Aktivnosti	Rokovi	Odgovorne institucije	Pokazatelj provođenja
STRATEŠKI PROGRAM: 4.2.2 USPOSTAVLJANJE I UNAPREĐENJE ELEKTRONSKE RAZMJENE PODATAKA ZA REGISTRACIJU POSLOVNIH SUBJEKATA			
4.2.2.1 Elektronski uvezati notare sa sudskim i drugim registrima i evidencijama (poreske, bankarske) u svrhu ažuriranja registara i ostvarivanja pravne sigurnosti u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	07/2014. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: FMP, PK BD i Notarska komora Federacije BiH	Notari elektronski povezani sa sudskim i drugim registrima.
4.2.2.2 Izmijeniti važeće propise u smislu omogućavanja elektronskog uvezivanja i pristupa podacima iz privrednih registara u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2015. - 12/2018.	Koordinator: VSTV Partneri: FMP, i PK BD	Važeći propisi izmijenjeni i omogućeno elektronsko uvezivanje i pristup podacima iz privrednih registara.
STRATEŠKI PROGRAM: 4.2.3 NOVELIRANJE ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA			
4.2.3.1 Izraditi analizu o potrebama za izmjenama zakona o privrednim društvima u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosioци aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađena analiza.
4.2.3.2 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja izmjene i dopune zakona o privrednim društvima u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	07/2014. - 12/2014.	Nosioци aktivnosti: FMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađene i upućene u proceduru usvajanja izmjene i dopuna zakona o privrednim društvima.
STRATEŠKI PROGRAM: 4.2.4 USPOSTAVLJANJE PORTALA NA KOJEM ĆE SE MOĆI IZVRŠITI UVID U SVE JAVNE PODATKE PRIVREDNIH REGISTARA			
4.2.4.1 Izraditi analizu potrebnih zakonskih i tehničkih predušlova za uspostavljanje portala na kojem će se moći izvršiti uvid u sve javne podatke privrednih registara u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: VSTV Partneri: FMP i PK BD	Izrađena analiza.
4.2.4.2 Uspostaviti portal na kojem će se moći izvršiti uvid u sve javne podatke privrednih registara u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH	01/2015. - 12/2015.	Koordinator: VSTV Partneri: FMP i PK BD	Uspostavljen portal na kojem će se moći izvršiti uvid u sve javne podatke privrednih registara.
STRATEŠKI PROGRAM: 4.2.5 NOVELIRANJE ZAKONA O STEČAJNOM I LIKVIDACIONOM POSTUPKU			
4.2.5.1 Izraditi analizu potreba za izmjene i dopune zakona o stečajnom postupku i zakona o likvidacionom postupku u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioци aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti Partner: VSTV	Izrađena analiza.
4.2.5.2 Izraditi i uputiti u proceduru usvajanja izmjene i dopune zakona o stečajnom postupku i zakona o likvidacionom postupku u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 06/2015.	Nosioци aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađene i upućene u proceduru usvajanja izmjene i dopuna zakona o stečajnom postupku i zakona o likvidacionom postupku.
4.2.5.3 Promovisati potrebu uspostavljanja novog, jednostavnijeg, efikasnijeg i efektivnijeg sistema stečaja i likvidacije u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 06/2015.	Nosioци aktivnosti: FMP, MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Uspostavljanje novog, jednostavnijeg, efikasnijeg i efektivnijeg sistema stečaja i likvidacije promovisano u javnosti.

STRATEŠKA OBLAST 5: KOORDINIRAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR

Dugoročni prioritet: Koordinirati i učiniti efektivnijim uloge i odgovornosti najvažnijih institucija u sektoru pravde sa ciljem postizanja efektivnijeg, otvorenijeg i odgovornijeg sistema pravde u BiH

Ova strateška oblast sadrži tri strateške podoblasti, koje su detaljnije opisane u nastavku teksta.

5.1 Koordinacija i EU integracije

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Kompleksna upravna struktura i velik broj institucija sektora pravde u BiH, čije se nadležnosti, mandati i odgovornosti često preklapaju, uzrokovali su više problema, uključujući dupliranje i probleme sa koordinacijom, koji vode do neefikasne i neefektivne upotrebe nedovoljnih sredstava i nejednakog pružanja usluga od strane institucija sektora pravde u BiH. Mada je često potrebno donijeti zakone, u principu zakoni nisu uvijek najbolje rješenje za probleme koordinacije. Funkcionalni instrumenti za međuinstitucionalno djelovanje mogu osigurati prilagodljiviji i efektivniji rad. U više analiza sektora pravde i javne uprave u BiH je utvrđeno da takvi instrumenti i kapaciteti značajno nedostaju.

2. Institucijama sektora pravde, u velikoj mjeri, nedostaju i metodološki usklađena institucionalna pravila o planiranju, koordinaciji, komunikaciji i izvještavanju.

3. Pored značajnog napretka u jačanju uloga FRG-ova, TS SRSP u BiH i MK i u narednom periodu će trebati preduzeti niz različitih mjera da bi se njihova uloga podigla na viši nivo.

4. Institucije sektora pravde u BiH trebaju preduzeti značajne aktivnosti na uspostavljanju i jačanju vlastitih institucionalnih kapaciteta za usklađivanje zakonodavstva BiH sa pravnim nasljeđem EU.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su četiri strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) bolja koordinacija i komunikacija između institucija sektora pravde u BiH, čime se osigurava usklađeno i efektivno rukovođenje, praćenje i procjena aktivnosti, tako da sektor pravde u BiH ispunjava zajedničke ciljeve, 2) poboljšana efikasnost kroz izbjegavanje ponavljanja aktivnosti i ostvarivanje usklađenosti pristupajući zajednički rješavanju problema, 3) utvrđivanje prioriteta u reformi sektora pravde u BiH, što će imati uticaj na usmjeravanje sredstava u oblasti gdje je to više potrebno, 4) veća usmjerenost na krajnji rezultat za građane koja rezultira osiguravanjem podrške za efektivniju reformu, koja ima veće šanse da se provede jer u uzima u obzir potrebe građana, kao i složene odnose između različitih dijelova sektora pravde u BiH, 5) poboljšani institucionalni i sektorski kapaciteti da se efikasno i efektivno pripremi, koordinira i provede postupak usklađivanja pravnog sistema BiH iz nadležnosti sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU, čime BiH ispunjava obaveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, potpisanog sa EU.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 5: KOORDINIRAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR			
STRATEŠKA PODOBLAST 5.1 – KOORDINACIJA I EU INTEGRACIJE			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 5.1.1 UNAPREĐENJE KOORDINACIJE I KOMUNIKACIJE U SEKTORU PRAVDE U BIH			
5.1.1.1 Uspostaviti instrumente za upravljanje postupkom provođenja, praćenja i ocjene provođenja SRSP u BiH	01/2014. - 06/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS, PK BD i KMP	Uspostavljeni instrumenti za upravljanje postupkom provođenja, praćenja i ocjene provođenja SRSP u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.1.2 RAZVIJANJE UJEDNAČENOG OKVIRA ZA SISTEM PLANIRANJA, KOORDINACIJE I KOMUNIKACIJE			
5.1.2.1 Unaprijediti kapacitete institucija sektora pravde u BiH za izradu dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planskih dokumenata i njihovo povezivanje sa postupkom srednjoročnog i godišnjeg planiranja budžeta u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Unaprijeđeni kapaciteti institucija sektora pravde u BiH za izradu planskih dokumenata i njihovo povezivanje sa budžetskim planiranjem.
5.1.2.2 U srednjoročne i godišnje planske dokumente institucija sektora pravde u BiH unijeti obaveze iz SRSP u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Obaveze iz SRSP u BiH unijete u srednjoročne i godišnje planske dokumente institucija sektora pravde u BiH.
5.1.2.3 Pripremiti pregled obaveza iz drugih strategija sektora pravde u BiH, radi izvještavanja o napretku na njihovom provođenju u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Pregled obaveza iz drugih strategija sektora pravde u BiH pripremljen i o napretku na njihovom provođenju upoznaju se članovi MK.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.1.3 JAČANJE KAPACITETA TIJELA NADLEŽNOG ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA SRSP U BIH			
5.1.3.1 Ojačati vještine članova TS SRSP u BiH za praćenje provođenja SRSP u BiH	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Ojačane vještine članova TS SRSP u BiH za praćenje provođenja SRSP u BiH.
5.1.3.2 Ojačati analitičke kapacitete TS SRSP u BiH	01/2015. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Ojačani analitički kapaciteti TS SRSP u BiH.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.1.4 STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA U BIH SA PRAVNIM NASLJEĐEM EU			
5.1.4.1 Izraditi analizu potreba za obukom osoblja sektora pravde u BiH za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU	01/2014. - 12/2014.	Koordinator: Direkcija za evropske integracije (DEI) Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Izrađena analiza potreba za obukom osoblja sektora pravde u BiH za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU.
5.1.4.2 Provesti obuku osoblja sektora pravde u BiH za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU	01/2015. - 12/2018.	Koordinator: DEI Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Provedena obuka osoblja sektora pravde u BiH za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU.
5.1.4.3 Izraditi plan za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU	01/2015. - 12/2015.	Koordinator: DEI Partneri: MP BiH, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen plan za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU.
5.1.4.4 Provesti plan za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU	01/2016. - 12/2018.	Koordinator: MP BiH Partneri: FMP, MP RS i PK BD	Proveden plan za za usklađivanje zakonodavstva sektora pravde u BiH sa pravnim nasljeđem EU.

5.2 Jačanje kapaciteta za izradu analiza i politika u sektoru pravde u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. Sve donedavno, nijedno od ministarstava pravde u BiH, niti PK BD, nije imalo organizacione i kadrovske kapacitete da preuzme koordiniranje izrade politika u sektoru pravde u BiH ili za iniciranje međusobnog usklađivanja zakonodavstva sektora pravde u BiH. MP BiH je 2006. godine uspostavilo SSPKPEI koji je nadležan za koordiniranje aktivnosti planiranja i izrade politika na nivou MP BiH i sektora pravde u BiH. Međutim, SSPKPEI ne raspolaže dovoljnim resursima i nije u stanju izvršiti svoj mandat bez većeg broja zaposlenih. Entitetska ministarstva pravde i PK BD još uvijek nemaju slične jedinice. U narednom periodu potrebno je da Forum za zajedničku politiku MP BiH i VSTV bude institucionalno afirmisan, te da godišnje izrađuje i predstavlja javnosti najmanje dvije analize politika.

2. Na nivou BiH priprema se odluka koja se odnosi na metodologiju i način izrade politika u institucijama BiH. U ovim aktivnostima vodeću ulogu ima SSPKPEI. Pošto je upitno kada će se slične aktivnosti desiti na drugim nivoima vlasti u BiH, potrebno je izraditi, usvojiti i primjenjivati smjernice o metodologiji i načinima izrade politika u sektoru pravde u BiH.

3. Općenito, ministarstva pravde na državnom i entitetskim nivoima, te PK BD i VSTV rijetko razmjenjuju informacije ili prikupljaju podatke na koordiniran način, kako bi olakšali funkcije planiranja, te izrade politika i zakona. Iz navedenih razloga je potrebno izraditi okvir za prikupljanje podataka, kao i metodologiju obrade, analize i razmjene podataka.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su tri strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: *1) izrada politika za sektor pravde u BiH koje su zasnovane na podacima i koordinirane između različitih institucija sektora pravde u BiH, 2) bolja komunikacija i saradnja između institucija sektora pravde u BiH međusobno i sa nevladinim sektorom u BiH.*

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. do 2018. godine

STRATEŠKA OBLAST 5: KOORDINIRAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR			
STRATEŠKA PODOBLAST 5.2 – JAČANJE KAPACITETA ZA IZRADU ANALIZA I POLITIKA U SEKTORU PRAVDE U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 5.2.1 JAČANJE ULOGE FORUMA ZA ZAJEDNIČKU POLITIKU (FZP) MP BIH I VSTV-a U SKLADU SA USTAVNIM NADLEŽNOSTIMA			
5.2.1.1 Jačanje uloge FZP-a u skladu sa ustavnim nadležnostima	01/2014. - 12/2014.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, KMP i PK BD	Članstvo FZP-a prošireno zainteresovanim institucijama, s otvorenom mogućnošću za dalje proširenje FZP-a članstvom.
5.2.1.2 Izraditi analizu potreba za obukom članova FZP-a i službenika koji imaju funkciju sekretarijata FZP-a	01/2014. - 12/2014.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, KMP i PK BD	Izrađena analiza potreba za obukom članova FZP-a i službenika koji imaju funkciju sekretarijata FZP-a.
5.2.1.3 Provesti obuku članova FZP-a i službenika koji imaju funkciju sekretarijata FZP-a	01/2015. - 12/2018.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, KMP i PK BD	Provedena obuka članova FZP-a i službenika koji imaju funkciju sekretarijata FZP-a.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.2.2 IZRADA SMJERNICA O METODOLOGIJI I NAČINIMA IZRADJE POLITIKA U SEKTORU PRAVDE U BIH			
5.2.2.1 Izraditi smjernice o metodologiji i načinima izrade politika u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 06/2014.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađene smjernice o metodologiji i načinima izrade politika u sektoru pravde u BiH.
5.2.2.2 Pratiti primjenu smjernica o metodologiji i načinima izrade politika u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	07/2014. - 06/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Primjena smjernica o metodologiji i načinima izrade politika u sektoru pravde u BiH se prati.
5.2.2.3 Uskladiti budžetiranje u sektoru pravde u BiH sa dugoročnim, srednjoročnim i godišnjim planiranjem u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: MP BiH, VSTV, FMP MP RS i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Budžetiranje u sektoru pravde u BiH usklađeno sa dugoročnim, srednjoročnim i godišnjim planiranjem.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.2.3 UNAPREĐENJE KVALITETA STATISTIČKIH PODATAKA U SEKTORU PRAVDE U BIH			
5.2.3.1 Izraditi analizu postojećih statističkih podataka u sektoru pravde u BiH i dati preporuke za unapređenje u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti: VSTV, MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza postojećih statističkih podataka u sektoru pravde u BiH i date preporuke za unapređenje.
5.2.3.2 Provesti preporuke analize za unapređenje kvalitete postojećih statističkih podataka u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti: VSTV, MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Provedene preporuke analize za unapređenje kvalitete postojećih statističkih podataka u sektoru pravde u BiH.
5.2.3.3 Izraditi softversko rješenje za bolje vođenje statističkih podataka u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti: VSTV, MP BiH, FMP, MP RS, PK BD i KMP, svako iz svoje nadležnosti	Izrađeno softversko rješenje za bolje vođenje statističkih podataka u sektoru pravde u BiH.

5.3 Donatorska koordinacija u sektoru pravde u BiH

U okviru ove podoblasti razmatraju se slijedeća pitanja:

1. U oblasti donatorske koordinacije u sektoru pravde u BiH potrebno je stvoriti operativne strukture provođenja decentralizovanog sistema provođenja za upravljanje programima pomoći (DIS).
2. Takođe, potrebno je unaprijediti procedure međuinstitucionalne koordinacije i komunikacije u sektoru pravde u BiH u pripremi projekata pomoći.
3. Potrebno je izraditi, usvojiti i primijeniti smjernice o metodologiji i načinima koordinacije i komunikacije institucija sektora pravde u BiH u pripremi projekata donatorske pomoći.

Sa ciljem rješavanja navedenih pitanja definisana su tri strateška programa, sa aktivnostima, rokovima, odgovornim institucijama i pokazateljima provođenja, koji su predstavljeni u narednoj tabeli.

Očekivani rezultati strateških programa: 1) strateški i sistematičniji pristup donatorskoj koordinaciji sektora pravde u BiH, koji osigurava sektorski pristup donatorskom finansiranju.

STRATEŠKA OBLAST 5: KOORDINIRAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR			
STRATEŠKA PODOBLAST 5.3 – DONATORSKA KOORDINACIJA U SEKTORU PRAVDE U BIH			
<i>Aktivnosti</i>	<i>Rokovi</i>	<i>Odgovorne institucije</i>	<i>Pokazatelj provođenja</i>
STRATEŠKI PROGRAM: 5.3.1 STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA PROVOĐENJE DIS-a U SKLADU SA USTAVNIM NADLEŽNOSTIMA			
5.3.1.1 Stvarati pretpostavke za provođenje DIS-a, u skladu sa ustavnim nadležnostima	01/2014. - 06/2014.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Stvorene pretpostavke za provođenje DIS-a, u skladu sa ustavnim nadležnostima.
5.3.1.2 Izraditi plan obuke za provođenje DIS-a	07/2014. - 12/2014.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Izrađen plan obuke za provođenje DIS-a.
5.3.1.3 Provesti plan obuke za provođenje DIS-a	01/2015. - 12/2018.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Proveden plan obuke za provođenje DIS-a.
5.3.1.4 Potpisati MoR između institucija sektora pravde u BiH po pitanju operativnih struktura DIS-a	01/2015. - 12/2018.	Koordinator:MP BiH Partneri: VSTV, FMP, MP RS i PK BD	Memorandum po pitanju operativnih struktura DIS-a potpisan.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.3.2 JAČANJE KOORDINACIJE I KOMUNIKACIJE U SEKTORU PRAVDE U BIH U PRIPREMI DONATORSKIH PROJEKATA			
5.3.2.1 Izraditi analizu problema u oblasti donatorske koordinacije i komunikacije u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti:MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađena analiza problema u oblasti donatorske koordinacije i komunikacije sektora pravde BiH.
5.3.2.2 Provesti nalaze analize donatorske koordinacije i komunikacije u sektoru pravde u BiH u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2015.	Nosioci aktivnosti:MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Provedeni nalazi navedene analize.
STRATEŠKI PROGRAM: 5.3.3 SMJERNICE O METODOLOGIJI I NAČINIMA KOORDINACIJE I KOMUNIKACIJE U SEKTORU PRAVDE U BIH U PRIPREMI DONATORSKIH PROJEKATA			
5.3.3.1 Izraditi smjernice o metodologiji i načinima koordinacije i komunikacije u sektoru pravde u BiH u pripremi donatorskih projekata u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2014. - 12/2014.	Nosioci aktivnosti:MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Izrađene smjernice o metodologiji i načinima koordinacije i komunikacije u sektoru pravde u BiH u pripremi donatorskih projekata.
5.3.3.2 Osigurati i pratiti primjenu smjernica u skladu sa nadležnostima svih nivoa vlasti u BiH	01/2015. - 12/2018.	Nosioci aktivnosti:MP BiH, VSTV, FMP, MP RS, KMP i PK BD, svako iz svoje nadležnosti	Osigurana primjena smjernica i njihovo provođenje se prati.

POGLAVLJE 6: UTICAJI SRSP U BIH NA SREDNJOROČNE BUDŽETE

Uvod

Provođenje SRSP u BiH ima finansijske uticaje za sva tijela sa nadležnostima u sektoru pravde u BiH. Ovo poglavlje ispituje okruženje u kojem će se odvijati finansiranje za SRSP u BiH, te uticaji koje SRSP u BiH imaju na srednjoročne budžete.

Svih 14 vlada koje imaju nadležnosti u sektoru pravde u BiH usvojile su napredniji sistem i postupke za planiranje budžeta. Sistem i postupci su jednaki za sve. Taj sistem i postupak budžetiranja postoji devet godina na nivou BiH, Federacije BiH i Republike Srpske. U Brčko distriktu BiH i deset kantona, novi budžetski sistem postoji sedam godina.

Tri glavne odlike budžetskog sistema u BiH su:

- 1) *Upotreba programskog budžetiranja za strukturisanje zahtjeva i finansijsko upravljanje:*
 - Svaka potrošačka jedinica grupiše svoje aktivnosti u ograničen broj programa,
 - Programima se upravlja kolektivno, kako bi se ostvario opći operativni cilj ili ciljevi,
 - Svake godine programi podnose zahtjeve za dodatnim sredstvima, te navode kako će biti ostvarena efikasnost i smanjenje troškova;
- 2) *Izrada trogodišnjih budžeta na svim nivoima u BiH:*
 - Svaka vlada, preko ministarstva finansija, određuje budžetska ograničenja za sve budžetske korisnike za period od tri godine,
 - Budžetski korisnici mogu planirati za srednjoročni period sa sredstvima raspoređenim kroz trogodišnji period između tekućih i kapitalnih izdataka;
- 3) *Zahtjev da se dostavljaju informacije o efektu, kako za postojeće programe aktivnosti, tako i za zahtjeve za budućim povećanim finansiranjem:*
 - Svaki budžetski korisnik mora prikazati efikasno i efektivno korištenje raspoloživih finansijskih sredstava,
 - Pored toga podaci o efektima moraju se dostavljati da bi se naznačili planirani efekti za slijedeće tri godine u smislu izlaznih rezultata, krajnjih rezultata i efikasnosti.

Najveći dio budžetskog planiranja se sada odvija u prvoj polovini godine, krajnji rok je 30. juni. Do tog roka sve vlade trebaju odobriti svoj dokument okvirnog budžeta (DOB), utvrđujući pretpostavke po kojima su izrađene procjene prihoda, generalnu fiskalnu strategiju i određivanje budžetskih ograničenja za svakog budžetskog korisnika za naredne tri godine.

Budžetske pretpostavke za srednjoročni period

DOB odobren u 2013. godini u određenoj mjeri nudi jasne naznake cjelokupnih budžetskih pretpostavki za slijedeće tri godine. U okviru ovakvog okruženja, aktivnosti navedene u SRSP u BiH će se morati takmičiti za nedovoljna finansijska sredstva sa ostalim sektorima. Svaki sektor u BiH se suočava sa zahtjevima i potrebama građana, kao i zahtjevima međunarodne zajednice da unaprijedi usluge i obavlja dodatne funkcije.

Prema službenim predviđanjima Ministarstva finansija i trezora, BDP u BiH je povećan za 0,7% u prošloj godini, a očekuje se godišnji rast BDP-a od 5,1% u ovoj godini, a u naredne tri godine 4,4%, 5,3% i 5,6%. BiH će morati nastaviti voditi politiku strogih fiskalnih ograničenja, smanjujući javnu potrošnju, da bi se izbjegao veći deficit tekućeg računa. Ministarstvo finansija i trezora predviđa se da će se prihodi koje kontroliše Uprava za indirektno oporezivanje u naredne tri godine povećati za 2%, 3,3% i 4,1%.

Čak i kad se drugi prihodi uzmu u obzir, mogućnosti za rast sredstava u srednjoročnom periodu su ograničene. Svi dijelovi javnog sektora općenito će morati da ostvare maksimalne rezultate na osnovu postojećih sredstava, kao i takmičiti se za dodatna sredstva iz ograničenih sredstava koja su na raspolaganju. Iz ovih povećanja će morati finansirati rast plata, kao i dodatna zapošljavanja i rast tekućih troškova i kapitalnih izdataka.

14 vlada koje imaju nadležnosti u sektoru pravde u BiH završile su usvajanje DOB-ova za period 2013.-2015. godine. Ovi DOB-ovi postaju preliminarni budžeti i postavljaju okvir na osnovu kojeg svaka vlada određuje godišnji budžet. Najnoviji DOB-ovi osiguravaju jasne smjernice za provođenje SRSP u BiH, budući da iznose postojeća očekivanja u pogledu trošenja u sektoru pravde za svih 14 vlada.

Pozicija finansiranja sektora pravde u BiH mora se postaviti naspram ukupne finansijske situacije u svih 14 vlada. Svi nivoi vlasti u BiH će morati pokriti povećanje plata, povećanje materijalnih troškova i kapitalnih izdataka u omjeru koji je moguće finansirati. Na svim nivoima će biti prisutno takmičenje za ograničena dodatna sredstva, uz nekoliko drugih sektora čiji su zahtjevi za prioritarnim rastom finansiranja vrlo uvjerljivi.

Sažeta analiza DOB-a, iz perspektive sektora pravde u BiH, pokazuje da postoji niz faktora koji naglašavaju važnost zahtjeva za dodjelom dodatnih sredstava ovom sektoru:

- 1) Potreba da se osigura zamjensko finansiranje za projekte i aktivnosti koje su početno finansirali međunarodni donatori,*
- 2) Potreba i obaveza da se završi finansiranje institucija sektora pravde u BiH u skladu sa odobrenim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,*
- 3) Potreba da se finansiraju nove aktivnosti koje će popuniti praznine u okviru usluga koje se pružaju unutar sektora pravde u BiH.*

U budžetskom postupku za sve institucije sektora pravde u BiH, postoji očekivanje da će uštede ostvarene kroz bolje upravljanje postojećim uslugama ili ukidanje određenih usluga koje se trenutno pružaju, osloboditi izvjesna sredstva koja se mogu usmjeriti na nove projekte i aktivnosti. Ali, ispitivanje DOB-ova otkriva da praktično nikakve uštede nisu ustanovljene u sektoru pravde u BiH, tako da jasan izvor sredstava za nove projekte ne postoji, što intenzivira potrebu sektora da se takmiči sa drugim sektorima za ograničen „rast“ sredstava.

Budući da sektor pravde u BiH finansira iz 14 izvora, malo je vjerovatno da će se značajna sredstva osigurati kroz uštede.

U svjetlu zahtjeva koji proizilaze iz programa o kojima je bilo govora u prethodnim poglavljima SRSP u BiH, kao i budžetskih postupaka, najvažniji zadatak u okviru daljeg planiranja aktivnosti za provođenje SRSP u BiH bit će izrada realističnog plana finansiranja koja će poduprijeti aktivnosti provođenja. U svojim programskim formatima tabele za pregled budžetskih prioriteta koje podnose sve institucije sektora pravde u BiH pružaju detaljnu osnovu za izradu opsežne finansijske slike sektora pravde u BiH. Gledajući u budućnost i pitanje kako provesti SRSP u BiH, najvažnije je da svaka institucija sektora pravde u BiH izradi vlastiti i detaljan finansijski plan, koji će uzeti u obzir:

- 1) Njen trenutni finansijski položaj, u skladu sa tabelama programskog budžeta,*
- 2) Procjenu zavisnosti o međunarodnom finansiranju,*
- 3) Moguće uštede, sa ciljem osiguravanja sredstva za aktivnosti predviđene SRSP u BiH,*
- 4) Kreativno ispitivanje načina finansiranja svojih aktivnosti.*

Zaključci

Budžetski postupak u BiH nudi veći broj prilika za povećanje efikasnosti u trošenju javnih sredstava u sektoru pravde u BiH. Sektor pravde u BiH je dobio značajna sredstava na ime podrške za strateški razvoj i povećanje efekata. Provođenje SRSP u BiH trebalo bi dodatno unaprijediti ostvareni napredak. Drugi sektori možda imaju slabiju početnu poziciju, ali kako oni budu postajali efektivniji, takmičenje za sredstva će se povećati.

Sve institucije sektora pravde u BiH će morati obrazlagati svoje finansijske potrebe na osnovu čvrstih dokaza, predanosti i boljih rezultata, kako bi zadržale svoje sadašnje pozicije. Da bi se ispunila očekivanja SRSP u BiH, sektor pravde u BiH općenito će na svim nivoima vlasti u BiH morati ostvariti pristup i drugim izvorima finansiranja. Ovo će biti ozbiljan izazov tokom godina koje slijede, počevši već od budžetskog ciklusa za period od 2015. – 2017. godine koji počinje početkom 2014. godine. Sektor pravde u BiH će vjerovatno biti uspješniji ukoliko njegovi zahtjevi budu poduprijeti čvrstom dugoročno koordiniranom SRSP u BiH.

POGLAVLJE 7: PROVOĐENJE SRSP U BIH

Upravljanje provođenjem SRSP-om u BiH

Dugoročni prioriteti i strateški programi utvrđeni u prethodnim poglavljima daju strateške smjernice za aktivnosti koje za cilj imaju rješavanje najvažnijih pitanja iz sektora pravde u BiH u predstojećem petogodišnjem periodu, koji su usaglašeni među institucijama sektora pravde u BiH, kroz pristup koji se zasnivao na konsenzusu i konsultacijama. S obzirom na složenost zakonodavnih i upravnih okvira unutar kojih sektor pravde u BiH funkcioniše, potrebno je usvojiti sličan postupak za praćenje napretka, po pokazateljima provođenja navedenim u SRSP u BiH.

Odgovornost za provođenje dugoročnih prioriteta i strateških programa predviđenih SRSP u BiH će počivati na svim odgovornim institucijama sektora pravde u BiH koje su navedene u SRSP u BiH, a prvenstveno onim koje imaju ulogu koordinatora. Politički i strateški nadzor provođenja SRSP u BiH će se vršiti kroz MK, koje će biti održavane dva puta godišnje. MK će prisustvovati ministri pravde sa državnog, entitetskih i kantonalnih nivoa, kao i predsjednici VSTV i PK BD. Osim što će pratiti provođenje SRSP u BiH i davati političke i strateške smjernice za nju, MK se mogu iskoristiti i kao forum za diskusiju o drugim relevantnim pitanjima iz sektora pravde u BiH koja izlaze van strateškog okvira SRSP u BiH, ali izazivaju zabrinutost u sektoru pravde u BiH, poput strategija o kojima je već bilo riječi. Ukoliko su dobro pripremljene i održane, MK mogu poslužiti za poboljšanje koordinacije i saradnje među institucijama sektora pravde u BiH.

Za sve strateške oblasti reforme koji su utvrđeni u SRSP-u BiH, svaka MK će prvo razmotriti napredak ostvaren tokom prethodnih šest mjeseci u odnosu na predložene strateške programe i odlučiti da li je potrebno uvoditi promjene za narednih šest mjeseci. Ukoliko je strateške programe potrebno izmijeniti ili dopuniti, članovi MK imaju nadležnost da to učine. Od najveće je važnosti da MK postanu prepoznatljiv događaj za institucije sektora pravde u BiH i da se za njih osigura široka podrška. SSPKPEI, zajedno sa osobljem za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih ministarstava pravde i PK BD, je zaduženo za pripremanje MK, te obavlja i ulogu administrativno-tehničkog sekretarijata i savjetodavnog tijela.

Za svaku od strateških oblasti, bit će ponovo imenovane FRG. One će biti odgovorne za izradu vlastitih institucionalnih godišnjih programa rada i zadužene za vođenje aktivnosti koje su utvrđene unutar određene strateške oblasti. Ministar pravde BiH ima ovlaštenje za imenovanje FRG-ova, na osnovu prijedloga institucija sektora pravde u BiH. Ministarstva pravde svih nivoa u BiH, VSTV i PK BD, koje predstavljaju sekretari ili pomoćnici ministara ili druge slične pozicije u slučaju PK BD, zavisno od strateške oblasti o kojoj se radi, trebali bi biti članovi FRG-ova, zajedno sa predstavnicima drugih nadležnih institucija iz sektora pravde u BiH.

Preporučuje se održavanje sastanaka FRG-ova najmanje jednom u svaka tri mjeseca, kao i da prisutni koriste ovaj forum za diskusije o drugim pitanjima relevantnim za sektor pravde u BiH, pored onih pitanja koja su utvrđena SRSP u BiH. SSPKPEI, zajedno sa osobljem za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih ministarstava pravde i PK BD, će obavljati ulogu administrativno-tehničkog sekretarijata za rad FRG-ova, osiguravajući da se utvrđene aktivnosti preduzimaju, prate i o njima izvještava u skladu sa utvrđenim vremenskim rokom, da bi se ostvario očekivani ishod.

SSPKPEI će, zajedno sa osobljem za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih ministarstava pravde i PK BD, obavljati ulogu administrativno-tehničkog sekretarijata za rad TS SRSP u BiH, koji koordinira rad FRG-ova.

Pored toga, SSPKPEI će, zajedno sa osobljem za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih ministarstava pravde i PK BD, gore spomenutim tijelima biti odgovoran i za cjelokupnu koordinaciju svih aktivnosti predviđenih SRSP u BiH, uključujući prikupljanje podataka u svrhu praćenja i procjene.

S obzirom na kritičnu prirodu uloge koordiniranja za uspješno provođenje SRSP u BiH, od velike je važnosti da SSPKPEI i Odjel za strateška planiranja VSTV-a budu u potpunosti kadrovski popunjeni, kao i da entitetska ministarstva pravde završe uspostavu manjih, sličnih jedinica ili imenovanje osoblja koje će pomoći u postupku upravljanja rezultatima i izradi budućih dugoročnih planskih dokumenata. Takođe je važno da ove jedinice ulože vrijeme, energiju i resurse u stalnu izgradnju svojih analitičkih kapaciteta za praćenje i procjenu napretka u odnosu na planove i izradu novih planova i politika u sektoru pravde u BiH.

Inicijative po pitanju politika koje predviđa SRSP u BiH

Osim uspostavljanja efektivne organizacije upravljanja, uspješno provođenje SRSP u BiH u velikoj mjeri zavisi od kapaciteta institucija sektora pravde u BiH, naročito ministarstava pravde, VSTV-a i PK BD, da izrade analize i prateće preporuke u smislu politika za najvažnija pitanja utvrđena u SRSP u BiH. Održiva reforma u sektoru pravde u BiH zavisi o razvoju kapaciteta i postupaka za vršenje cjelovitih pregleda relevantnih politika unutar sektora u BiH i predlaganje odgovarajućih politika koje su potrebne za rješavanje ovih pitanja.

Potrebno je koordinirati inicijative za izradu analiza politika, ali i pružiti i podršku donošenju odluka na MK.

Slično tome, SRSP u BiH izričito predviđa niz zakonskih inicijativa kao način rješavanja suštinskih pitanja u sektoru pravde u BiH. Treba, međutim, napomenuti da je donošenje propisa samo jedan od mnogih vidova politike koje se mogu upotrijebiti da se podrže utvrđeni strateški pravci djelovanja. Svim zakonodavnim inicijativama trebale bi prethoditi ili bi ih trebala pratiti, analiza politike ili širi proces konsultacija, a po mogućnosti oboje. Ovo je potrebno da bi se osiguralo da su rješenja ili mjere iznesene u zakonu u skladu sa najboljom međunarodnom praksom i u skladu sa praktičnim potrebama i mogućnostima djelovanja.

S obzirom na sadašnju praksu u BiH i činjenicu da su kapaciteti za izradu politika još uvijek nedovoljno razvijeni, SRSP u BiH predviđa posebne programe, kako za izradu analiza politika, tako i za izradu propisa, uz napomenu da ih ne bi trebalo izrađivati niti usvajati bez dobre analize koja to podržava. Izrada javnih politika, uključujući i izradu propisa, će se odvijati unutar interresornih radnih grupa sastavljenih od predstavnika različitih nivoa vlasti u BiH. Šire konsultacije sa nadležnim institucijama u BiH, profesionalnom zajednicom i drugim zainteresovanim organizacijama, pojedincima i najširoj javnošću u sklopu izrade analiza politika i inicijativa za donošenje propisa neće se samo preporučivati, nego zahtijevati.

Praćenje i procjena SRSP u BiH

Prikupljanje informacija o napretku koji je ostvaren u odnosu na pokazatelje provođenja u SRSP u BiH i razmjena tih informacija će biti najvažniji element praćenja i procjene reformskih inicijativa u sektoru pravde u BiH. Pokazatelji provođenja pomažu da se ustanovi da li se napreduje prema ostvarivanju određenog cilja i u kojoj mjeri.

S obzirom na složeno zakonodavno i upravno uređenje, nije iznenađujuće da u BiH još uvijek nedostaje obiman sistem prikupljanja, razmjene i analiziranja informacija o upravljanju efektima za cjelokupni sektor pravde u BiH. Ipak, to ne znači da su praćenje i procjena SRSP u BiH nemogući. Pokazatelji provođenja koji su definisani u SRSP u BiH osmišljeni su imajući na umu trenutnu nerazvijenost sistema za upravljanje efektima u cijelom sektoru pravde u BiH, kao i skromne kapacitete unutar nadležnih institucija sektora pravde u BiH, naročito ministarstava pravde, da analiziraju informacije o efektima koje se tiču politika.

U svjetlu gore opisanih instrumenata za provođenje SRSP u BiH, jedinice ili osoblje za strateško planiranje na državnom i entitetskim nivoima, naročito SSPKPEI, mogu održavati relativno jednostavan sistem praćenja osnovnog napretka u odnosu na SRSP u BiH. Putem upitnika ili direktnih konsultacija sa nadležnim institucijama sektora pravde u BiH, kao i putem redovnih sastanaka FRG-ova, jedinice ili osoblje za strateško planiranje mogu osigurati za MK ulazne informacije u vezi sa statusom provođenja strateških programa iz SRSP u BiH. Slično tome, godišnja procjena, zasnovana na tromjesečnim i polugodišnjim izvještajima o napretku koji, koja će pripremati SSPKPEI, uz pomoć Odjela za strateško planiranje VSTV-a, entitetskih jedinica ili osoblja za strateško planiranje i PK BD može se iskoristiti kao osnova za reviziju SRSP u BiH.

Na osnovu ulaznih informacija koje budu dolazile od pojedinačnih institucija ili putem FRG-ova, napredak strateških programa može se svrstavati u jednu od slijedeće četiri faze:

- 1. **ZAVRŠENO** – strateški program je završen, u skladu sa vremenskim rokovima i pokazateljima provođenja utvrđenim u SRSP u BiH ili je napredak stabilan i ne očekuju se nikakvi zastoji u provođenju. Strateški programi koji imaju status „završeno“, ne zahtijevaju dodatne aktivnosti i trebaju se ocjenjivati u smislu uticaja koji su imale na provođenje dugoročnih prioriteta ili će ga potencijalno imati kada budu u potpunosti provedene.*
- 2. **U POSTUPKU** – provođenje strateškog programa kasni, što zahtijeva davanje obrazloženja od strane odgovorne institucije, raspravu i donošenje zaključka FRG-a po tom pitanju.*
- 3. **ODLOŽENO** – strateški program nije pokrenut, što zahtijeva davanje obrazloženja od strane odgovorne institucije, raspravu i donošenje zaključka MK, po tom pitanju.*
- 4. **PREKINUTO** – provođenje strateškog programa treba prekinuti i dalje ga ne provoditi, što zahtijeva davanje obrazloženja od strane odgovorne institucije, raspravu i donošenje zaključka MK, po tom pitanju.*

Ovakva vrsta procjene može se napraviti bez previše teškoća i na brz način će osigurati pregled napretka, te omogućiti procjenu dinamike provođenja svakog strateškog programa i dugoročnog prioriteta čijem ostvarenju doprinose.

Ovakvo izvještavanje o napretku će se pripremati najmanje dva puta godišnje za članove MK i tromjesečno za članove FRG-ova i treba biti osnova za utvrđivanje dnevnog reda ovih sastanaka.

POGLAVLJE 8: VEZE IZMEĐU SRSP U BIH I SREDNJOROČNIH PLANOVA RADA

Sektor, u smislu koji je korišten za potrebe izrade SRSP u BiH, čini grupa javnih službi koje se mogu svrstati u jednu široku kategoriju kao što je zdravstvo, obrazovanje ili transport. Ne postoji jedinstvena definicija u evropskoj ili međunarodnoj praksi o tome koje institucije čine sektor pravde, dosta toga zavisi o specifičnim ustavnim, pravnim i institucionalnim uređenjima koja postoje u različitim zemljama. Međutim, u svrhu SRSP u BiH, sektor pravde u BiH uključuje slijedeće institucije, mada nije isključivo ograničen na njih: sudove, tužilaštva, VSTV, ministarstva pravde na svim nivoima vlasti u BiH, PK BD i zavode za izvršenje krivičnih sankcija. Institucije koje se bave alternativnim rješavanjem sporova, alternativnim sankcijama i pružanjem pravne pomoći, kao i centri za obuku sudija i tužilaca, takođe se smatraju dijelom sektora pravde u BiH.

Institucije sektora pravde u BiH su od ranije pripremale određene funkcionalno orijentisane strategije i planove. Međutim, svi oni su izrađeni iz perspektive pojedinačne institucije, uz upotrebu različitih metodologija, dok je veoma malo pažnje posvećeno razumijevanju strukture i dinamike cjelokupnog sektora pravde u BiH. Mada strategije i planovi osiguravaju okvire na visokom nivou, koji mogu voditi neke aspekte planiranja i budžetiranja u sektoru pravde u BiH, do izrade i usvajanja SRSP u BiH za period od 2008. do 2012. godine, nije postojala strategija usmjerena isključivo na sektor pravde u BiH, kao usklađen sistem sačinjen od većeg broja međusobno povezanih institucija.

Različite zemlje su usvojile različite modele izrade strategije za sektor pravde, koji su različitog stepena složenosti, zasnovane na njihovim specifičnim političkim, društvenim i ekonomskim okolnostima, te kapacitetima institucija. Sektorski pristup bi u najmanju ruku trebao rezultirati boljom komunikacijom i saradnjom između institucija koje su uključene u formulisanje i pružanje usluga u sektoru pravde u BiH. Kao što je predviđeno SRSP-om u BiH, uspostavljanje MK, TS SRSP u BiH i FRG-ova, s ciljem razmatranja pitanja od općeg zajedničkog interesa koja su definisana u ovom dokumentu, takođe će osigurati redovnu komunikaciju i konsultacije u vezi pitanja od zajedničkog interesa. Sa druge strane, SRSP u BiH može rezultirati uvođenjem složenijih sektorskih planova za kapitalna ulaganja, zajedničkog upravljanja ili jednakih pokazatelja efekata.

Tačne prednosti koje će proizaći iz sektorskog pristupa zavise o nivou i vrsti saradnje i zajedničkog rada koji se budu odvijali. Takođe će u velikoj mjeri zavistiti o tome do kojeg stepena reformske inicijative usaglašene kroz postupak izrade SRSP u BiH i iskazane kroz ovaj dokument će biti unijete u srednjoročne planove rada i godišnje programe rada svake od pojedinačnih institucija koje čine sektor pravde u BiH. Izrada nove SRSP u BiH ne znači da će srednjoročni planovi rada postati suvišni, oni će postati presudni za uspješno provođenje SRSP u BiH i nastojanje da se strateški programi, onako kako su navedeni u ovom dokumentu, prenesu u srednjoročne planove rada, godišnje programe rada i godišnje budžete institucija sektora pravde u BiH.

SRSP u BiH osigurava okvir unutar kojeg bi se trebali izrađivati ili revidirati pojedinačni srednjoročni planovi rada institucija sektora pravde u BiH. Očekuje se da će svaka institucija sektora pravde u BiH osigurati da njeni srednjoročni planovi rada i godišnji programi rada uzmu u obzir odgovornosti date u okviru SRSP u BiH, iako će možda biti potrebno uključiti i dodatne inicijative koje su specifične za datu instituciju, koje nisu predviđene u SRSP u BiH.